

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 15-16.01.2018
na kierunku politologia
prowadzonym
na Wydziale Politologii
Uniwersytetu Pedagogicznego
im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7-10
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	10
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	10
Dobre praktyki.....	10
Zalecenia.....	10
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	10
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2	10
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	18
Dobre praktyki.....	19
Zalecenia.....	19
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.....	19
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3	19
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	28
Dobre praktyki.....	29
Zalecenia.....	29
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	29
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki.....	31
Zalecenia.....	31
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	31
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5	31
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	33
Dobre praktyki.....	33
Zalecenia.....	34
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	34
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6	35
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	35

Dobre praktyki.....	35
Zalecenia.....	35
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia.....	36
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7	36
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Dobre praktyki.....	37
Zalecenia.....	37
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	37
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8	37
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	40
Dobre praktyki.....	40
Zalecenia.....	40
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny	40
Załączniki:	41
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	41
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.....	42
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	45
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	61
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	62
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	62
Załącznik nr 7. Informacja o hospitolowanych zajęciach i ich ocena	63

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

przewodniczący: dr hab. Krzysztof Szewior, członek PKA

członkowie:

- 1. prof. dr hab. Kazimierz Kik - ekspert PKA,**
- 2. prof. dr hab. Marian Mitreğa – ekspert PKA,**
- 3. dr hab. Maria Kardis- ekspert międzynarodowy PKA,**
- 4. mgr Beata Sejdak- ekspert PKA ds. postępowania oceniającego,**
- 5. mgr Marcin Wojtkowiak – ekspert PKA ds. pracodawców,**
- 6. Julia Sobolewska – ekspert PKA ds. studenckich.**

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *politologia* prowadzonym na Wydziale Politologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2017/2018. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na w/w. kierunku w związku z upływem okresu obowiązywania oceny pozytywnej, wyrażonej w Uchwale Prezydium PKA Nr 525/2011 z dn. 30.06.2011 r. Z podjętej przez Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej Uchwały wynika, że Uczelnia spełnia wymagania kadrowe, programowe i organizacyjne, a także posiada bazę materialną do prowadzenia studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich na kierunku *politologia*. Powyższa Uchwała Prezydium PKA wskazuje, że poziom prowadzonego kształcenia odpowiada przyjętym kryteriom jakościowym i nie zawiera uwag i zaleceń, jednakże w raporcie z wizytacji wskazano uchybienia, które odnosiły się do: sylabusów, nazw specjalności oraz infrastruktury wykorzystywanej w realizacji procesu kształcenia. Podczas bieżącej oceny jakości kształcenia na kierunku *politologia* zweryfikowano zakres działań doskonalących podjętych w wyniku poprzedniej oceny i odniesienie się jednostki do zaleceń uprzednio wskazanych przez Zespół Oceniający (ZO). W wyniki dokonanej analizy uznano, że jednostka właściwie dostosowała się do zidentyfikowanych wówczas nieprawidłowości i podjęła skuteczne działania umożliwiające ich usunięcie, jednakże w ocenie ZO PKA pozostały niektóre mankamenty procesu kształcenia, które nie zostały dostrzeżone- *szczególne omówiono w części 8 raportu.*

Bieżąca wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej, której dokonuje Polska Komisja Akredytacyjna.

ZO PKA poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem Samooceny przedłożonym przez władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, ze studentami, z osobami i gremiami odpowiedzialnymi za praktyki, osoby niepełnosprawne, umiędzynarodowienie procesu kształcenia oraz wewnętrzny system zapewnienia jakości

kształcenia. Zespół spotkał się także z Samorządem Studenckim, Kołem Naukowym, a także przedstawicielem Biura Karier i interesariuszami zewnętrznymi.

Podczas wizytacji przeprowadzono hospitację zajęć oraz wizytację bazy dydaktycznej wykorzystywanej w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów. W toku wizytacji Zespół dokonał przeglądu prac dyplomowych i etapowych, a także przedłożonej dokumentacji.

Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Zespół poinformował władze Uczelni i jednostki na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	politologia	
Poziom kształcenia	studia I i II stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek	obszar: <i>Nauk społecznych</i>	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	studia I stopnia: <i>dziedzina Nauk społecznych; dyscypliny naukowe: Nauki o polityce, Socjologia</i> studia II stopnia: <i>dziedzina Nauk społecznych; dyscyplina naukowa: Nauki o polityce</i>	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	studia I stopnia: 6 semestrów; ECTS: 180 studia II stopnia: 4 semestry; ECTS: 120	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	studia II stopnia: Administracja publiczna; Marketing i doradztwo polityczne	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	studia I stopnia: licencjat studia II stopnia: magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	studia I stopnia: 14 studia II stopnia: 12	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	studia I stopnia: 93 studia II stopnia: 29	studia I stopnia: 0 studia II stopnia: 31
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	studia I stopnia: 2085 studia II stopnia: 870	studia I stopnia: 1315 studia II stopnia: 655

Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

1 Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Oceniany kierunek wchodzi w skład powstałego w 2017 r. Wydziału Politologii. Instytut Politologii prowadzi studia na trzech kierunkach: politologii, stosunków międzynarodowych, bezpieczeństwa wewnętrznego, a w zakresie politologii studia w zakresie I, II i III-go stopnia. Dysponuje uprawnieniami do nadawania w zakresie politologii stopni doktora i doktora habilitowanego. Kierunek politologia jest filarem dydaktycznym i naukowym na Wydziale, pod tym względem wspiera pozostałe.

Podstawą działania Wydziału jest zestaw dokumentów, są nimi dwie strategie, tj. UP na lata 2014 – 2020, Strategia Rozwoju Wydziału Humanistycznego z 2013 r. oraz Strategia Instytutu Politologii z 2014 r.

Zgodnie z ukształtowaną do tej pory koncepcją kształcenia studia, powinny prowadzić studentów do pełnienia ról obywatelskich, w organizacjach pozarządowych, mediach, instytucjach administracji publicznej, a osiągnięte efekty kształcenia „mają pomóc absolwentowi działać elastycznie, wykorzystywać zdobywaną wiedzę, poszerzać jej zakres, a nade wszystko nabywać nowe umiejętności przydatne w zmieniającej się rzeczywistości”. Koncepcja kształcenia uwzględnia aktualny stan wiedzy z obszaru nauk społecznych oraz z kierunkowych dyscyplin. Nawiązuje także do wiedzy oraz aktualnych wydarzeń krajowych i międzynarodowych właściwych dla sfery polityki i spraw międzynarodowych. W tym zakresie aplikuje adekwatne podejścia badawcze. Pod tym względem uczelnia wypracowała własną koncepcję prowadzenia studiów.

Na pierwszym stopniu studiów układ modułów jest kaskadowy prowadząc do coraz bardziej szczegółowych i wyspecjalizowanych zagadnień. Na drugim stopniu oprócz modułów obligatoryjnych studenci mają do wyboru następujące specjalności: administracja publiczna, marketing i doradztwo polityczne, polityka bezpieczeństwa publicznego, projektowanie polityk publicznych; samorząd i lokalna polityka bezpieczeństwa, polityka energetyczna oraz polityka i bezpieczeństwo w przestrzeni miast. Wszystkie z powyższych specjalizacji odpowiadają na aktualne trendy i potrzeby rozwojowe polityki publicznej oraz potrzeby zatrudnieniowe jednostek administracji publicznej, nadto wypływają ze Strategii Rozwoju UP im. KEN w Krakowie na lata 2014-2020. Misją UP jest „zdobywanie, rozwijanie i przekazywanie wiedzy, tworzenie środowiska sprzyjającego badaniom naukowym, edukacji, projektom społecznym i artystycznym, współpracy i komunikacji, samorozwojowi wszystkich uczestników akademickiej społeczności”. W kontekście Strategii Rozwoju UP warto zwrócić szczególną uwagę na komplementarność koncepcji kształcenia z takimi priorytetami i celami rozwoju, jak uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej w oparciu o potrzeby dynamicznie zmieniającego się rynku pracy i wysoką konkurencyjność absolwentów na rynku pracy oraz ścisłą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym – lokalnym regionalnym i ogólnopolskim. Koncepcja kształcenia na kierunku jest zgodna z ww. celami.

Efekty kształcenia pozostają w korelacji z wizją władz Uczelni dotyczącą możliwości zatrudnienia absolwentów tego kierunku w charakterze doradców w administracji publicznej i rządowej, partiach politycznych, a także w różnych jednostkach publicznych i prywatnych. Uważa się, że zdobyte wykształcenie interdyscyplinarne zwiększa możliwości skutecznego konkurowania absolwentów „politologii” na rynku pracy. Zawarta w

dokumentach Uczelni definicja sylwetki absolwenta nie budzi istotnych uwag. Jest zbliżona do tych, które przyjęto w innych polskich ośrodkach politologicznych. Z analizy systemu kompetencji wynika, że celem kształcenia politologicznego Uczelni jest przygotowanie wysokiej klasy specjalistów do pracy w szeroko rozumianych instytucjach politycznych, m.in. w administracji państwowej, partiach politycznych, organizacjach społeczno-politycznych, środkach masowego przekazu instytucji bezpieczeństwa instytucjonalnego, masowej komunikacji w organizacjach międzynarodowych, organach samorządowych. Analiza porównawcza zapisów dotyczących sylwetki absolwenta z treściami programów nauczania dla kierunku „politologia” pozwala sformułować wniosek, że Uczelnia w znaczącym zakresie realizuje ten projekt przede wszystkim w zakresie wiedzy ogólnej przyszłego politologa. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie jest widoczna a Uczelnia wypracowała narzędzia, które w przyszłości pozwolą na ich praktyczną weryfikację. Przyjęte w Instytucie efekty kształcenia posiadają także tę zaletę, że istnieje zgodność i spójność dla studiów prowadzonych w formie stacjonarnej jak i niestacjonarnej.

Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi, związane z kształtowaniem i modyfikowaniem koncepcji rozwoju kierunku mają głównie nieformalny charakter i oparte są na bezpośrednich kontaktach, ale mają także miejsce przy okazji realizacji różnego rodzaju projektów. Interesującą, choć niesformalizowaną formułą współpracy jest Rada Przyjaciół Instytutu („grono absolwentów współpracujące z Instytutem, także przygotowujące dla studentów wskazówki do działalności na rynku pracy, które gromadzi kilkudziesięciu przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych).

1.2.

Ukierunkowania badań naukowych pracowników Instytutu wynikają z trzech „podstawowych przesłanek. Po pierwsze, z funkcjonowania do niedawna Instytutu w ramach Wydziału Humanistycznego, którego interdyscyplinarny charakter implikował, w sporym stopniu historyczne i socjologiczne ukierunkowanie tych badań. Po drugie, wiąże się to ze strukturą organizacyjną Instytutu podzielonego na siedem Katedr i dwa Zakłady z których wszystkie kierowane są przez samodzielnych pracowników naukowych. I po trzecie, wynikają z indywidualnych zainteresowań i planów rozwoju naukowego wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych. Stąd też badania prowadzone przez pracowników charakteryzują się wszechstronnością i wyraźnym powiązaniem z profilem naukowym Wydziału i Instytutu, a zatem też z reprezentowaną przez ten Instytut dyscypliną naukową, a co ważniejsze z ukierunkowaniami prowadzonej przez pracowników Instytutu dydaktyki. Badania naukowe pracowników naukowo-dydaktycznych, ich ukierunkowania, poziom, różnorodność, a także jakość stanowią jedną z silniejszych stron analizowanego kierunku i obsługującego go uczonych. Na kierunku Politologia zatrudnionych jest szereg powszechnie znanych i szanowanych w środowisku politologów i historyków myśli politycznej. Już sam ten fakt stanowi gwarancję wysokiego poziomu prowadzonych na tym kierunku badań naukowych i realizowanej tam dydaktyki w pełni zgodnej z zakładanymi efektami kształcenia. To szeroki asortyment realizowanych przez pracowników badań naukowych i ich jakość stanowi najdalej idącą gwarancję osiągania pożądanych efektów kształcenia i realizacji programu studiów. Stanowi to też gwarancję wykorzystywania efektów tych badań dla podnoszenia jakości procesu dydaktycznego. Tak zatem szeroki zakres badań naukowych jak i oparty, w większości na tych badaniach proces dydaktyczny w pełni wkomponowany został w zakładane przez jednostkę efekty kształcenia. Biorąc pod uwagę fakt, że politologia stanowiła do niedawna składową Wydziału Humanistycznego, kontynuowane są, po dzień dzisiejszy badania skoncentrowane na szerokiej palecie politologicznej, a skupiającej ponad połowę najwytrawniejszych badaczy Instytutu. . Zaznacza się tu, co najmniej 17 wielkich problemów badawczych wspomagających nie tylko same badania naukowe ale i ambitny proces dydaktyczny. Na takim tle, szczególnie imponująco wypada składnik trzeci podejmowanej aktywności badawczej. Stanowią go realizowane przez

pracowników Instytutu indywidualne badania naukowe. W indywidualne badania naukowe ,o niezwykle szerokim profilu zaangażowani są wszyscy pracownicy naukowo – badawczy Instytutu. Ilość podjętych badań i ich tematyczna różnorodność jest imponująca .Na podkreślenie zasługuje wszechstronność tematyczna i fakt zaangażowania sporej części uczonych w wiele badań jednocześnie. Ważne też są badania łączące pracowników Instytutu z zespołami badawczymi innych ośrodków naukowych i to czasem z zagranicy. Prowadzone są badania o bardziej utylitarnym charakterze prowadzone we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Ważny jest także czytelny i dobrze rozbudowany system prezentacji i swego rodzaju weryfikacji prowadzonych przez pracowników badań naukowych. Są to nade wszystko organizowane przez Wydział i Instytut ogólnopolskie i międzynarodowe konferencje naukowe.

1.3.

Kierunkowe efekty kształcenia zostały przyjęte uchwałą Senatu z 26.03.2012 a następnie modyfikowane były w 2017 wskutek działań ewaluacyjnych. W Uniwersytecie Pedagogicznym, na kierunku politologia realizowane są studia I. i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Studia niestacjonarne realizowane są aktualnie tylko na II roku studiów II stopnia. Przyjęta konstrukcja efektów kształcenia jest stosunkowo prosta (należy to uznać za zaletę) i stworzona z naciskiem na „efekty osiągalne”. Ich głównym pozytywem jest wpisanie do ogólnoakademickiego profilu studiów oraz ukierunkowanie na przyswajanie podstaw teoretycznego dorobku dziedziny i dyscypliny, pojęciowego instrumentarium oraz metodologii badań. W zakresie wiedzy postulowane efekty określają wiedzę z politologii (terminologia, teorie, metodologia) wiedzę o kontekstach funkcjonowania jednostki i społeczeństwa i determinantach polityki, wiedzę o normach, instytucjach, systemach i podsystemach politycznych, znajomość uwarunkowań korelacji pomiędzy polityką a ekonomiką). Efekty kształcenia przyjęte dla politologii są więc spójne z efektami kształcenia dla obszaru kształcenia nauk społecznych i profilu ogólnoakademickiego. Najważniejsze umiejętności to kształtowanie zdolności komunikacyjnych, analitycznych oraz krytycznego i samodzielnego planowania własnego rozwoju i ścieżki kariery zawodowej. Wśród kompetencji społecznych zalecana jest odpowiedzialność, zdolność do współdziałania, profesjonalizm, autonomia oraz świadomość etyczna. Sformułowane efekty w postaci deskryptorów były konsultowane nie tylko w środowisku akademickim i studenckim ale również poprzez uczestnictwo pracowników Instytutu w inicjatywach łączących doświadczenia nauki i praktyki, rozmowy z przedstawicielami Urzędów Pracy, przedstawicielami branży HR, pracowników przyjmujących studentów na praktyki czy w gronie absolwentów. Ich ostateczna werbalizacja cechuje się jasnością i zrozumiałością zarówno w kontekście kierunku studiów jak i modułów zajęć. Efekty kształcenia I i II stopnia są zbliżone, z tym że dla tych drugich akcentuje się pogłębioną wiedzę z zakresu nauk o polityce i subdyscyplin a w zakresie umiejętności i kompetencji nacisk położony został na samodzielność inicjatyw, zdolności planistyczne i organizacyjne a także kształtowanie cech liderów. Uwzględniono tym samym postulat obecności efektów związanych z pogłębioną wiedzą i kompetencjami o charakterze badawczym w zakresie zarówno nauk społecznych jak i nauk o polityce.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia obejmuje swoim zakresem zagadnienia i specjalności wynikające z aktualnych potrzeb rynku pracy i jest zgodna z misją i strategią Uczelni. Badania naukowe są prowadzone w dyscyplinie głównej oraz pokrewnych ale istotnie wspomagających proces nauczania. Efekty kształcenia spisano poprawnie pod względem merytorycznym i dedykowania do poziomu kształcenia. Stanowią należytą podstawę kształcenia kierunkowego.

Dobre praktyki.

Zalecenia.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Realizowany program kształcenia na kierunku politologia studia pierwszego stopnia prowadzony jest w trybie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Z analizy dokumentacji programu realizowanego na poszczególnych latach kształcenia wynika, iż oferta dla studentów spełnia wymagania PRK. Uzyskiwane efekty kształcenia odpowiadają obszarowi nauk społecznych dziedziny nauk o polityce. Program kształcenia zawiera więc niezbędne komponenty wiedzy, umiejętności, kształtowania postaw studentów odpowiadające dotychczasowym standardom kierunku „politologia”. Realizowany program został ponadto wzbogacony o przedmioty z obszaru nauk humanistycznych, co nie tylko poszerza ofertę dydaktyczną, ale jest ważne dla zintegrowanego kształcenia zgodnie z misją Uczelni. Podstawowym komponentem programów na I i II stopniu studiów politologicznych są moduły rozumiane jako grupa kursów. Modułom, w ich ramach kursom, przypisane są efekty kształcenia (różne w zakresie mniej lub bardziej pogłębionej wiedzy i stopniowalne w odniesieniu do umiejętności i kompetencji społecznych). Kursy w kolejnych latach studiów powiązane zostały z coraz bardziej złożonymi wymaganiami, czego efektem ma być-pozostające w związku z profilem studiów-przygotowanie do samodzielnej analizy i samodzielne prowadzenie badań.

Na I stopniu studiów zastosowano kaskadową strukturę modułu co oznacza, że każdy kolejny kurs wymaga wiedzy wstępnej z kursu o niższym poziomie albo poszerza i zwiększa wymagania rozumiane w języków efektu kształcenia. Dotyczy to samodzielności studentów przy konstruowaniu projektów oraz przygotowanie prac pisemnych i wypowiedzi ustnych, zastosowania języka obcego dla percepcji materiałów źródłowych, zwiększenia pola wyboru kursów fakultatywnych, inkorporacji elementów praktycznych itp. Moduł podstawowy stanowi pomost między edukacją szkolną a akademicką a moduły mogą być uzupełniane dodatkowymi kursami. Struktura modułów pokrywa się ze strukturą katedr, a tym samym stwarza możliwość powiązania ich z prowadzonymi w jednostce badaniami naukowymi. Organizacja studiów II stopnia jest odmienna; wyodrębniony pozostaje moduł przygotowania do badań, a od trzeciego semestru ważną rolę zaczynają odgrywać kursy specjalnościowe. Uwzględniono także możliwości wyboru kursów fakultatywnych oraz kurs języka dla potrzeb akademickich (translatorium). Za warcie podkreślenia należy uznanie kursów z modułu podstawowego za kursy bazowe dla innych, następnych w alternatywnych modułach jak i wyodrębnienie modułu Przygotowanie do badań, umożliwiającego zdobywanie w kolejnych

semestrach dodatkowych kwalifikacji w tym zwłaszcza w zakresie metodologii. Reasumując, studia I stopnia mają oryginalną konstrukcję modułową i są powiązane z prowadzonymi w Jednostce badaniami naukowymi.

Studia II stopnia realizowane są poprzez kursy obligatoryjne oraz kursy modułu specjalności. Instytut przygotował ofertę następujących specjalności: administracja publiczna, marketing i doradztwo polityczne, polityka bezpieczeństwa publicznego, projektowanie polityk publicznych, samorząd i lokalna polityka bezpieczeństwa. W ofercie są także specjalności realizowane przy włączeniu w proces dydaktyczny kadry innych jednostek Uczelni: polityka energetyczna oraz polityka i bezpieczeństwo w przestrzeni miast. Obecnie realizowane są dwie pierwsze z wymienionych specjalizacji.

ZOPKA stwierdza poprawność wyodrębnienia modułów zajęć w ramach planu studiów oraz poprawność określenia ich wymiaru godzinowego oraz oszacowania nakładu pracy mierzonego liczbą punktów ECTS. Wśród dokumentacji Uczelni nie udało się odnaleźć źródeł przypisania poszczególnym kursom odpowiedniej ilości punktów. Na podkreślenie zasługuje komponent kształcenia umiejętności i postaw studentów, który jest realizowany w trakcie różnorodnych zajęć, a zwłaszcza praktyk. Oferta kształcenia odpowiada standardom w zakresie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Na studiach stacjonarnych I stopnia, na ogólną sumę 2171 godzin kontaktowych składa się: 1125 godzin wykładów, 690 godzin ćwiczeń audytoryjnych, 170 godzin konwersatoriów, 45 godzin seminariów, 21 godzin kursów zdalnych, oraz 120 godzin praktyk.

Na studiach stacjonarnych II stopnia na ogólną sumę 900 godzin kontaktowych składa się; 480 godzin wykładów, 345 godzin audytoryjnych, 15 godzin konwersatoriów, 60 godzin seminariów. Ponadto, absolwenci kierunków spoza obszaru nauk społecznych mają obowiązek zaliczenia 60-godzinnego kursu zdalnego „Propedeutyka nauk społecznych, dostępnego na platformie e-learningowej UP. Jest on należycie opracowany od strony metodologii kształcenia przy zastosowaniu technik kształcenia na odległość.

Liczebność grup studenckich związana jest z Uchwałą Senatu i zbliżona jest do rozwiązań stosowanych w innych ośrodkach akademickich. Na studiach I stopnia:

I rok: 1 grupa wykładowa i audytoryjna- 44 osoby, 2 grupy konwers. po 22 osoby

II rok: 1 grupa wykładowa i audytoryjna-32 osoby 1 grupa konwersatoryjna 32 osoby

III rok: 1 grupa wykładowa i audytoryjna – 17 osób; 2 grupy seminarium. 9 i 8 osób.

Ponadto studenci podzieleni zostali na I roku na 3 grupy językowe (2 ang. , 1 ros.) a na roku II na 7 grup językowych (4 ang, 2 niem. 1 ros.) .

Na studiach II stopnia:

Studia stacjonarne I rok : 1 specjalność: Marketing i doradztwo polityczne 1 grupa wykładowa i audytoryjna- 30 osób; 2 grupy seminaryjne po 15 osób.

Studia niestacjonarne II rok : 1 specjalność: Administracja publiczna, 1 grupa wykładowa i audytoryjna- 31 osób, 3 grupy seminaryjne – 10+10+11 osób.

Godzinowy układ przedmiotowy jest zgodny z obowiązującymi uniwersyteckimi standardami. Budzi wątpliwość ilość przedmiotów prowadzonych w formie wykładów do ilości ćwiczeń w odniesieniu do poszczególnych semestrów. Dla całości studiów I stopnia godzin wykładów jest 1125 a ćwiczeń 690, konwersatoriów 170 a na studiach II stopnia odpowiednio 480-343-15. W całym programie studiów proporcje te są zachowane i ilość zajęć prowadzona w formie ćwiczeń jest mniejsza niż wykładów, także na studiach niestacjonarnych. Należy postulować, by proporcja ta była zmieniana w kierunku

wzrostu liczby godzin ćwiczeń audytoryjnych i konwersatoriów zwłaszcza w odniesieniu do przedmiotów podstawowych i kierunkowych, bowiem to one tworzą tożsamość kierunku, i są podstawą kształcenia politologów oraz wyrabiania założonych umiejętności.

Należy uznać, że władze Instytutu należycie wykorzystują elastyczność stosowanych metod kształcenia w powiązaniu z możliwością ich dostosowania do różnorodności studentów i ich indywidualnych potrzeb, w tym potrzeb studentów niepełnosprawnych oraz realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia. Nie mniej różnorodność metod kształcenia w powiązaniu z możliwościami osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia pozwala na przygotowanie studentów do badań naukowych na pierwszym poziomie kształcenia, zaś udziału na drugim poziomie. Dowodem na to są badania zamieszczone w wielu pracach awansowych chociaż nie wszystkich. Zjawisko to jest bardziej widoczne w pracach magisterskich niż licencjackich. Nie udało się odnaleźć przykładów na udział studentów w badaniach prowadzonych przez pracowników Instytutu, co dowodziłoby włączania studentów w wydziałową aktywność badawczą.

Regulamin studiów Uczelni umożliwia dwie podstawowe formy indywidualizacji kształcenia: indywidualny plan studiów (IPS) oraz Indywidualną organizację studiów (IOS). Nie udało się uzyskać precyzyjnej liczby osób korzystających z tych form edukacji nie mniej cieszy się ona dużą popularnością zwłaszcza wśród osób nie mogących regularnie uczestniczyć we wszystkich zajęciach. Dotyczy to także osób niepełnosprawnych, którym umożliwia się uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych asystentów, tłumaczy języka migowego oraz osób pomagających. W latach 2014-2017 na kierunku Politologia w trybie stacjonarnym studiowała 16 osób niepełnosprawnych a na studiach niestacjonarnych 9.

System punktacji ECTS jest integralną częścią programu kształcenia. Za każde zajęcia w zależności od nakładu pracy student uzyskują od 1 do 10 pkt. Zasady wyceny punktowej uwidocznione są w sylabusach, co ułatwia prowadzącemu obiektywizację oceny pracy danego studenta. Mankamentem przygotowanego programu jest brak informacji wyceny punktowej w poszczególnych semestrach. Według standardów powinno to być 60 ECTS w roku. Z zestawienia rozkładu zajęć wynika, iż na studiach I stopnia politologii realizowanych jest łącznie 171 punktów ECTS; na studiach II stopnia 120 pkt ECTS. Oznacza to, że wymóg jest spełniony w skali roku. Wprowadzony w Uczelni system wyceny punktowej nie jest w praktyce wykorzystywany w wymianie zewnętrznej, bowiem Uczelnia tego typu wymiany nie prowadzi. Nie jest też narzędziem służącym indywidualizowaniu procesu kształcenia. System ten stwarza pełną możliwość osiągnięcia efektów kształcenia, a także realizację treści kształcenia w czasie przewidzianym na realizację programów studiów. Określona ocena czasu jest dla przeciętnego studenta wystarczająca. Nie stwierdzono istnienia istotnych rozbieżności pomiędzy założeniami realizacji poszczególnych kursów, a oceną studentów co do ich osiągnięcia. Nie występują sytuacje, które środowisko studentów określiłoby jako nadmierne wymagania pracownika naukowo-dydaktycznego.

Organizację zajęć dydaktycznych oraz terminy sesji egzaminacyjnych w danym roku akademickim ustala się w porozumieniu z przedstawicielami samorządu studentów. Szczegółowe harmonogramy zajęć dydaktycznych tworzone są w porozumieniu opiekunów poszczególnych roczników uwzględniając realia infrastruktury Instytutu. Analiza harmonogramów roku akademickiego 2016/17 oraz 2017/18 pozwala na stwierdzenie, że stosowane są zasady higieny procesu dydaktycznego zarówno w odniesieniu do studiów I i II stopnia oraz studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Sekwencja przedmiotów realizowanych w ramach przyjętego programu studiów jest prawidłowa. Uwzględnione w programie propozycje w odniesieniu do proponowanej treści poszczególnych przedmiotów, w tym także zajęcia do wyboru, na który składają się przedmioty specjalizacyjne i przygotowania pracy dyplomowej oraz nauki języka obcego, praktyk studenckich - odpowiadają standardom akademickim w innych ośrodkach.

Analiza kart przedmiotów (sylabusów i literatury) pozwala na stwierdzenie, że istnieje zgodność treści programowych z aktualnym stanem wiedzy w naukach społecznych i naukach o polityce oraz badaniami naukowymi prowadzonymi w tych obszarach do których zalicza się politologia. Niedostatkiem jest brak weryfikacji i aktualizacji proponowanej oferty literaturowej. Program studiów I stopnia oparty na efektach kształcenia i modułowej strukturze planu został uznany za wzorowy w pierwszej edycji konkursu organizowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Konkurs-rozwiązania projakościowe). Analiza programu potwierdza, że zastosowane rozwiązania, a zwłaszcza stopniowe podnoszenie na coraz wyższy poziom z efektów kształcenia przynosi dobre rezultaty i jest pozytywnie oceniane przez studentów.

Program studiów, jak i treści przedmiotowe opisane wyczerpująco w sylabusach obejmują wszystkie najważniejsze zagadnienia wynikające z aktualnych potrzeb rynku pracy oraz wymagań instytucji i podmiotów stanowiących potencjalne miejsce zatrudnienia dla absolwentów politologii. Również dobór metod dydaktycznych pozwala na skuteczne osiągnięcie założonych efektów kształcenia, w tym także efektów kierunkowych z obszaru umiejętności i kompetencji społecznych.

Zasady realizacji praktyk określa „Regulamin Studenckich Praktyk Zawodowych (pozapedagogicznych) na kierunkach: bezpieczeństwo wewnętrzne, politologia, stosunki międzynarodowe w Instytucie Politologii” przyjęty we wrześniu 2017 roku, zgodny z uczelnianym regulaminem praktyk uregulowanym zarządzeniem Rektora UP. Studenci (zarówno stacjonarni, jak i niestacjonarni) mają obowiązek zaliczenia trzytygodniowej praktyki (15 dni) na I stopniu studiów. Wydziałowy regulamin praktyk określa precyzyjnie cele praktyk („kształcenie poprzez umożliwienie studentom bezpośredniego pozyskiwania doświadczeń i „praktycznej” wiedzy dotyczącej zasad, organizacji i mechanizmów funkcjonowania instytucji, organizacji, zakładów i innych jednostek organizacyjnych, w których odbywają się praktyki” oraz „stworzenie warunków do pogłębienia wiadomości przekazywanych w toku zajęć dydaktycznych i konfrontowania ich z praktyką życia politycznego, społecznego lub gospodarczego”) i ich zadania. Precyzyjnie określone zostały miejsca odbywania praktyk, którymi powinny być instytucje publiczne, organizacje pozarządowe lub przedsiębiorstwa, prowadzące działalność związaną z kierunkiem studiów – w przypadku ocenianego kierunku wskazano, zgodnie z założonymi efektami kształcenia, na instytucje państwowe, urzędy administracji rządowej, administracji samorządowej, organy partii politycznych, organizacje społeczne, przedsiębiorstwa gospodarcze, instytucje i organizacje międzynarodowe, środki masowego przekazu, ośrodki badania opinii publicznej.

Zdaniem studentów nauczyciele akademicki stosują różne metody prowadzenia zajęć. Studenci I poziomu „czują się przygotowani” do prowadzenia badań, podkreślają znaczenie zajęć „metody badań społecznych”. Studenci studiów II stopnia są zapraszani przez nauczycieli akademickich do uczestnictwa w badaniach, chociaż nie można udokumentować ich zaangażowania. Studenci nie mają zastrzeżenia do planów zajęć (poza okienkami). Kaskadowe ułożenie zajęć sprawdza się i umożliwia przyswojenie większej wiedzy. Na spotkaniu z ZO nie było studentów realizujących specjalności, które

są prowadzone na studiach II stopnia. W ramach samodzielnego dobierania zajęć studenci mogą zapisywać się na fakultety za pośrednictwem Wirtualnej Uczelni. O zapisach decyduje kolejność, ale na spotkaniu z ZO studenci pokreślili możliwość uczestnictwa w każdym wykładzie na Uczelni jako wolny słuchacz. Jeśli zgodzi się nauczyciel akademicki można brać udział w zajęciach także z innych kierunków.

2.2.

Sprawdzanie i ocena wszystkich zakładanych efektów kształcenia na poziomie modułu zajęć musi być powiązana z trafnością doboru, specyfiką, kompleksowością i różnorodnością metod sprawdzania i oceny. Najbardziej wszechstronną weryfikacją jest postępowanie w trakcie realizacji pracy dyplomowej (licencjackiej i magisterskiej). W tym zakresie ZO PKA stwierdza, iż poziomi dyplomowania wymaga doskonalenia z uwagi na szczególnie metodologiczną stronę prac, na aparat naukowy i samodzielność prowadzenia własnych badań naukowych na potrzeby prac dyplomowych.

Weryfikacja etapowa w zasadzie mieści się w uczelnianej i środowiskowej praktyce.

Inną z form sprawdzenia uzyskiwanych efektów kształcenia i ich wykorzystania w praktyce zawodowej przez studentów są przeprowadzane analizy wyników ankietowania absolwentów uczelni, w których dokonuje się oceny wiedzy, umiejętności, kompetencji nabytych przez nich w trakcie studiów. Oceny studentów są stosunkowo wysokie. W tym kontekście Uczelnia kładzie nacisk nie tylko na transfer wiedzy i określonych sprawności zawodowych, ale także na kształtowanie postaw godnego, etycznego zachowania.

Nie spotkano się z przypadkami udokumentowanego braku bezstronności, rzetelności oraz przejrzystości sprawdzania i oceny efektów kształcenia oraz wiarygodności i porównywalności wyników oceny. Oczywiście w subiektywnym odczuciu niektóre oceny w procesie dyplomowania nie były odpowiednie do poziomu pracy ale to nie może podważać tego procesu. Nie spotkano się także z udokumentowanymi sytuacjami konfliktowymi związanymi ze sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia czy nieetycznymi zachowaniami. Studenci nie mieli zastrzeżeń do sposobów i terminów informowania ich o kryteriach i metodach oceny oraz dostarczaniu informacji zwrotnej o wynikach sprawdzenia i oceny osiągniętych efektów. Także pozytywnie oceniano organizację procesu sprawdzania i ocenę efektów kształcenia w tym prawidłowości określenia czasu przeznaczonego na sprawdzanie i ocenę. W trakcie przeprowadzania sesji egzaminacyjnej przestrzegane są zasady higieny nauczania i uczenia się.

Praktyki są obowiązkowe i muszą być zgodne z kierunkiem studiów. Są bezpłatne, trwają 120 godzin i muszą być zaliczone, w przypadku studiów stacjonarnych do V semestru i do IV w przypadku studiów niestacjonarnych. W kontekście przyjętej przez Uczelnię koncepcji kształcenia i określonych efektów kształcenia wartościowy wydaje się zamysł realizacji praktyk specjalistycznych. Dotyczą one studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Realizowane mogą być w różnych instytucjach funkcjonujących w sektorze życia publicznego. Wartościowy w kontekście realizacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wydaje się być pomysł realizacji w czasie praktyki projektów tematycznych. Cenne jest także organizowanie praktyk dyplomowych, ściśle związanych z tematem pracy dyplomowej. Należyce rozwijają efekty kształcenia, także dobrze je weryfikują.

Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia sprawdzana jest przez kolokwia, egzaminy pisemne i ustne oraz weryfikację aktywności studentów na zajęciach za pośrednictwem systemu plusów i minusów. O uzyskanych wynikach studenci dowiadują się maksymalnie w terminie tygodnia od przeprowadzenia weryfikacji. Do roku akademickiego 2016/2017 informacje o wynikach były przysyłane za pośrednictwem poczty elektronicznej, a studenci uzyskiwali wpisy do indeksów. Od roku akademickiego 2017/2018 oceny mają znajdować się w systemie Wirtualnej Uczelni, a studenci nie mają obowiązku prowadzenia indeksów. Ze względu na wizytę ZO przed sesją egzaminacyjną studenci nie wypowiadali się na temat skuteczności Wirtualnej Uczelni w tym kontekście. Studenci nie zgłosili także żadnych zastrzeżeń co do bezstronności oceniania oraz są świadomi potencjalnych konsekwencji ściągania podczas egzaminu. Na Uczelni funkcjonuje system antyplagiatowy w których nauczyciele akademicki sprawdzają prace zaliczeniowe. Studenci nie zgłosili żadnych zastrzeżeń do harmonogramu sesji, sami ustalają terminy egzaminów z nauczycielami akademickimi, co umożliwia rozłożenie egzaminów zgodnie z zasadami higieny pracy.

2.3.

Przyjęte zostały otwarte, inkluzyjne wymagania rekrutacyjne. Kryteria kwalifikacji są przejrzyste i selektywne oraz zapewniają wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym dla osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Przyjęte zasady i procedury rekrutacji są bezstronne i zapewniają równe szanse dla kandydatów w podjęciu kształcenia na kierunku politologii.

Uczelnia poprzez tradycyjną działalność nauczycieli akademickich, prowadzenie badań naukowych oraz żywą obecność w środowisku akademickim należycie rozpoznaje potrzeby edukacyjne wyrażane efektami kształcenia oraz potrzebami rynku pracy.

Uczelnia stosuje nadal tradycyjny system weryfikacji efektów kształcenia na etapie częściowym oraz końcowym, którego istotą polega z jednej strony na mierzalnym systemie ocen egzaminów i zaliczeń oraz niemierzalnym systemie jakościowym, w postaci opinii oceniających.

System efektów kształcenia jest sformułowany w sposób zrozumiały i pozwalający na opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji. Może służyć jako przykładowy dla innych ośrodków. W Uczelni na wszystkich etapach procesu kształcenia – włącznie z dyplomowaniem -funkcjonuje system weryfikacji efektów kształcenia. Jego obecna postać wymaga jednak rozwijania i doskonalenia. Jest on bowiem skoncentrowany przede wszystkim na weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy. W mniejszym zaś stopniu efektów w zakresie umiejętności – z wyraźnym jednak wyjątkiem dla umiejętności formułowania wypowiedzi ustnych, pisemnych i znajomości języka obcego - oraz kompetencji społecznych. Nie można jednak nie zauważyć, że weryfikacja tych ostatnich jest ogólnym wyzwaniem, które pojawiło się przed szkolnictwem wyższym w Polsce wprowadzającym Krajowe Ramy Kwalifikacji. Funkcjonujący w obecnej postaci system weryfikacji efektów kształcenia jest systemem transparentnym, a informacje o nim są dostępne dla studentów. Zasady oceniania studentów są określone w regulaminie studiów, są im znane, uznane za transparentne. Okresem zaliczeniowym jest semestr. Zasady zaliczania semestru oparte są na systemie ECTS. Zasady, wymagania i terminy zarówno zaliczeń i pozostałych wymogów cennych określone są w Regulaminie Studiów Uczelni.

Biorąc pod uwagę wnioski płynące z analizy wybranych prac dyplomowych można sformułować kilka uwag; po pierwsze, należy wyraźnie podkreślić, że tematyka prac awansowych zgodna jest z obszarem

badan politologicznych. Uwzględnia specyfikę obszarów badawczych poszczególnych specjalności. Po drugie, u podstaw zdecydowanej większości ocenianych prac magisterskich leży relatywnie obszerny materiał empiryczny. Po trzecie, istotnym jednak problemem wyraźnie widocznym we wszystkich ocenianych pracach jest sposób podejścia do podjętego tematu i w tym kontekście wydaje się, że także rola promotorów. Brakuje uwzględniania w analizie podjętej tematyki szkół myślenia i teorii właściwych badaniom politologicznym. Jedynie w jednej z ocenianych prac odwołano się do nurtów teoretycznych nauki o stosunkach międzynarodowych. Po czwarte, niski jest poziom metodologiczny opiniowanych prac. Brakuje deklaracji i stosowania podejść metodologicznych i technik badawczych właściwych badaniom politologicznym. Wydaje się to dość wyraźnie odzwierciedlać niski poziom kultury metodologicznej studentów. Po piąte, dość wyraźnym problemem jest język wielu prac i uleganie naleciałościom języka publicystycznego kosztem troski o precyzję stosowania siatki pojęciowej właściwej nauce o polityce. Po szóste, sporadycznie w ocenianych pracach wykorzystywano źródła pierwotne w postaci dokumentów oraz literaturę obcojęzyczną. Po siódme, słabością wszystkich opiniowanych prac jest wstęp, który winien być „wizytówką” pracy, zawierającą klarowną wizję ujęcia podjętego tematu, a więc określenie problemu badawczego, określenie celu poznawczego, określenie hipotez badawczych poddanych weryfikacji, charakterystykę treści poszczególnych rozdziałów, analizę stanu literatury i badań oraz założenia metodologiczne. W opiniowanych pracach ich autorzy najczęściej we wstępie ograniczają się do prób określenia podjętego problemu badawczego i analizy treści poszczególnych rozdziałów. Rzadziej wskazywany jest cel poznawczy i analiza stanu literatury i badań. Brakuje zaś określania hipotez badawczych poddanych weryfikacji oraz określania założeń metodologicznych. Zauważyć w tym miejscu można pewny rozdźwięk pomiędzy mocno akcentowanym w systemie efektów kształcenia nauki zagadnień metodologicznych i stosunkowo słabym ich wykorzystaniem w trakcie pisania prac awansowych. Studenci znają zasady poprawnego warsztatu badań politologicznych ale nie potrafią go zwerbalizować w odrębnym bloku opisowym. W kontekście analizy wstępu do opiniowanych prac – po ósme – pojawia się problem roli promotora w procesie ich przygotowywania. Niewątpliwie pozytywnie należy ocenić odwoływanie się przez promotorów do indywidualnych możliwości i preferencji poszczególnych studentów co do ujęcia tematu. Wydaje się jednak, że wskazana jest bardziej aktywna rola promotorów w określaniu założeń koncepcyjnych i metodologicznych pracy z uwzględnieniem wymogów poznania naukowego. Po dziewiąte, występują usterki w porządkowaniu bibliografii oraz w przypisach.

W kontekście wcześniejszych uwag do ocenianych prac licencjackich powstałych na kierunku politologia, należy sformułować kilka zaleceń. Po pierwsze, w przypadkach uzasadnionych podjętym tematem wskazane jest w procesie jego opracowywania szersze uwzględnianie teorii oraz szkół myślenia powstałych w ramach nauki o stosunkach międzynarodowych. Po drugie, w procesie gromadzenia materiału służącego opracowaniu podjętego tematu niezbędne jest szersze uwzględnianie źródeł pierwotnych oraz literatury obcojęzycznej. Po trzecie, konieczne jest ujednolicenie struktury wstępu do prac, zawierającego następujące elementy: a) jasne określenie podjętego problemu badawczego, b) określenie celu poznawczego pracy, c) określenie hipotez badawczych poddanych weryfikacji, d) analizę treści poszczególnych rozdziałów, e) analizę stanu literatury i badań, f) określenie założeń metodologicznych pracy. Po czwarte, wskazana jest większa troska o precyzję tytułów prac z wykorzystaniem kategorii badań politologicznych tzw. słów kluczowych. Po piąte,

wskazana jest większa dbałość o konstrukcję struktur prac, kryteria porządkowania i uwzględnianie zasady rozłączności treści. Po szóste, niezbędna jest bardziej aktywna rola promotorów prac na etapie formułowania założeń koncepcyjnych i metodologicznych oraz ich egzekwowania. Bezwzględnie należy zwrócić uwagę przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnym na czytelność i estetykę protokołów z procedury dyplomowania gdyż aktualny poziom jest niezadowalający. Pozytywnie należy ocenić fakt, że pytania zadawane na egzaminie dyplomowym są zróżnicowane i ściśle powiązane z poziomem i profilem kształcenia. System weryfikacji efektów kształcenia obejmuje wszystkie etapy tegoż procesu z uwzględnieniem dyplomowania i jest transparentny. Wydaje się jednak być bardziej skoncentrowanym na weryfikacji wiedzy niż umiejętności i kompetencji społecznych. Uczelnia nie dysponuje jeszcze wypracowanym pełnym systemem procedur i mechanizmów umożliwiających dostosowywanie efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów i otoczenia społeczno-gospodarczego. Podejmowane są liczne działania w tym kierunku.

Uczelnia zapewnia dostęp do rzetelnej informacji odnoszącej się do etapu rekrutacji, studiów oraz dyplomowania. Podstawowym narzędziem jest uczelniana strona <http> zawierająca informację dotyczące ofert studiów, procedur rekrutacji, struktury uczelni itp. W odniesieniu do szczegółowej potrzeby w odniesieniu do politologii taką rolę pełni internetowa strona instytutowa.

Uczelnia przyjęła rozwiązania dotyczące potwierdzenia efektów uczenia się w Uchwale Senatu z 5/15/06/2015 roku, jednak studenci obecni na spotkaniu z ZO nie korzystali z tej możliwości, chociaż posiadają o niej wiedzę.

Wszystkie informacje dotyczące rekrutacji kandydatów oraz procesu dyplomowania są dostępne na stronie internetowej i zawierają wszelkie niezbędne informacje.

Studenci pozytywnie odnieśli się do sposobów weryfikacji efektów kształcenia oraz kryteriów oceny. Stosowane formy prowadzenia zajęć oraz weryfikacji efektów są z punktu widzenia tej grupy społeczności akademickiej adekwatne do efektów kształcenia. Studenci pozytywnie wypowiadali się także na temat odpowiadających ich potrzebom możliwości indywidualizacji programu studiów, ale postulowali na spotkaniu z ZO zablokowanie zajęć. Zasady rekrutacji kandydatów i dyplomowania są zdaniem studentów jasne i można się z nimi zapoznać m. in. za pośrednictwem strony internetowej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia na prowadzonym kierunku studiów zapewnia osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Do tego finalnego celu prowadzi należyście skonstruowana koncepcja sylwetki, efekty kształcenia, program oraz jego realizacja. Słabszą stroną jest jakość prac dyplomowych, szczególnie ich metodologiczna strona. Poprawy wymaga także dokumentowanie procedury egzaminacyjnej. Program jest właściwie powiązany z poszczególnymi kursami, a w ich ramach opracowanie efektów i treści kształcenia. Korekty wymaga literatura przedmiotu. Praktyki nie budzą zastrzeżeń, jednakże należy rekomendować sporządzanie ich opisu językiem efektów kształcenia.

Dobre praktyki

1. Moduł *trening umiejętności praktycznych* oraz możliwość udziału studentów w różnorodnych projektach realizowanych we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

Zalecenia

1. Wprowadzenie zmian w planie zajęć – „zablokowanie” zajęć, tak by nie pozostawiać nadmiernych przerw między nimi.
2. Opracowanie narzędzia (np. ankiety) pozwalającego na weryfikację i ocenę osiągnięcia efektów kształcenia realizowanych na praktyce, w miejsce obecnego sprawozdania z realizacji zadań, ewaluację praktyk z udziałem zarówno studentów, jak i pracodawców.
3. Raporty z monitoringu losów absolwentów oprócz wyników statystycznych powinny zawierać także wnioski i propozycje rekomendacji dla poszczególnych kierunków studiów.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Polityka jakości realizowana na Wydziale Politologii jest częścią misji i Strategii rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, którą na mocy Uchwały Senatu Nr 1/2013 z dnia 24.06.2013 r. wyznaczono do realizacji na lata 2014-2020. Szczegółowe cele jakościowe określono także w strategii rozwoju Wydziału przyjętej na lata 2014-2020, którą przyjęło Uchwałą Rady Wydziału Nr 91/WH/2013 z dn. 21.11.2013 r. Prowadzenie polityki jakości wspiera wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Programy kształcenia i plany studiów, w tym kierunkowe efekty kształcenia realizowane na kierunku *politologia* powstały w oparciu o KRK w 2012 roku. Podczas tworzenia programu kształcenia uwzględniono opinie interesariuszy wewnętrznych, których stanowili wówczas nauczyciele akademicki i studenci. W przypadku interesariuszy zewnętrznych odbyły się nieformalne konsultacje. W kolejnych latach program kształcenia podlegał nielicznym korektom i modyfikacjom wynikającym z zaleceń i rozwiązań wdrażanych w Uczelni, ocen PKA na innych kierunkach prowadzonych w Uczelni, konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w tym rynku pracy.

Przyczyną zmian i doskonalenia programu kształcenia były także: modernizowanie procesu dydaktycznego poprzez wprowadzenie e-learningowych kursów ogólnouczelnianych, usytuowanie w planach studiów języków obcych, w tym konwersatoriów i kursów prowadzonych w języku obcym, wdrażanie rozwiązań opracowanych na poziomie Instytutu i sugerowanych przez Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia; przyjęcie Polskiej Ramy Kwalifikacji (w związku z ustawą o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji). W ocenie Zespołu PKA, znikomy charakter zmian doskonalących program kształcenia, oparcie go na przyjętych efektach kształcenia KRK i modułowej strukturze planu, uzasadnia uznanie go za wzorowy. Szereg lat temu znalazło to

potwierdzenie w pierwszej edycji konkursu organizowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Konkurs – rozwiązania projakościowe).

Podczas tworzenia koncepcji i programu kształcenia na kierunku *politologia* wizytowana Uczelnia korzystała z wzorców krajowych i międzynarodowych, które pochodziły z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz Uniwersytetu w Oldenburgu (Niemcy), czego potwierdzeniem jest wprowadzenie modułowego układu przedmiotów.

Wizytowana jednostka określiła i stosuje w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zasady projektowania i zatwierdzania programów kształcenia, które regulują: Zarządzenie Prorektora ds. Kształcenia Nr RD/Z.0201-2-3/2017 z dn. 06.03.2017 r. w sprawie *zaleceń dotyczących konstruowania planów studiów i programów kształcenia od roku akademickiego 2017/2018*; Zarządzenie Prorektora ds. Kształcenia Nr RD/Z.0201-2-2/2016 z dn. 13.12.2016 r. w sprawie *formy przygotowania kierunkowych efektów kształcenia zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji*; Uchwały Senatu Nr 3/19.12.2011 z dn. 19.12.2011 r. w sprawie *założeń ogólnouczelnianych dotyczących organizacji procesu dydaktycznego*; Uchwały Senatu Nr 6/27.02.2017 z dn. 27.02.2017 r. w sprawie *organizacji studiów niestacjonarnych*.

Realizowana polityka jakości wraz z opisem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia wskazują, iż kształcenie na kierunku *politologia* realizowane jest w oparciu o oczekiwania interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz zapotrzebowanie i wymogi rynku pracy. Uczelnia na bieżąco monitoruje zmiany zachodzące w otoczeniu, na rynku pracy oraz identyfikuje potrzeby studentów i absolwentów, a pozyskane w ten sposób informacje wykorzystuje w procesie doskonalenia programów kształcenia.

Wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na kształtowanie i doskonalenie programu kształcenia, w szczególności udział w procesie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia odbywa się poprzez prace organów działających na rzecz zapewnienia jakości kształcenia. Na poziomie Uczelni powołano Senacką Komisję ds. Jakości Kształcenia, w której pracach uczestniczą: Pełnomocnik Rektora ds. SZJK, kierownik Biura Rektora i wyznaczeni przez niego pracownicy, Dziekani i/lub ich pełnomocnicy ds. zapewnienia jakości kształcenia, delegowani przez Rektora i dziekanów nauczyciele akademicy, kierownik Działu Nauczania i wyznaczeni przez niego pracownicy, studenci delegowani przez Samorząd Studencki oraz zaproszeni interesariusze zewnętrzni. Na poziomie Wydziału Politologii działa Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Zespoły Kierunkowe ds. Jakości Kształcenia. W skład Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia wchodzi: Przewodniczący- Dziekan Wydziału, przedstawiciel Wydziału w Senackiej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Koordynatorzy ds. Jakości Kształcenia, nauczyciele akademicy zaliczani do minimum kadrowego (od 1 do 3), dla których Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, przedstawiciel doktorantów wskazany przez Samorząd Doktorantów oraz przedstawiciele studentów delegowani przez Samorząd Studentów reprezentujący poszczególne kierunki studiów prowadzone na Wydziale. Zespół Kierunkowy ds. Jakości Kształcenia stanowią: Dyrektor/Kierownik jednostki naukowo-dydaktycznej, Koordynator ds. Jakości Kształcenia, nauczyciel, bądź nauczyciele akademicy wchodzący w skład minimum kadrowego kierunku, dla których Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy. Organem formalnie zrzeszającym interesariuszy zewnętrznych jest Rada Przyjaciół powołana przy Instytucie Politologii.

W toku wizytacji uzyskano informację, iż programy kształcenia są stałym elementem wymiany informacji ze studentami i nauczycielami akademickimi, którzy wnoszą uwagi i wskazują własne potrzeby i oczekiwania. Opinie studentów są pozyskiwane poprzez Samorząd Studencki, reprezentację studentów w Senacie, Senackiej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Radzie Wydziału, Radzie Instytutu, Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia. Źródłem informacji są także badania ankietowe przeprowadzane wśród studentów, opiekunowie lat i starości, jak również konsultacje w ramach procedury "poprawka 27", wzorowanej na poprawce amerykańskiej, która umożliwia wprowadzenie zmian przynoszących skutki dla następców. Wypracowane propozycje zmian i korekt są konsultowane z całą społecznością akademicką, która ma zapewnioną swobodę wypowiedzi np. podczas spotkań z władzami Wydziału. W przypadku interesariuszy wewnętrznych, którymi są

nauczyciele akademicy kwestie programowe omawiane są w ramach Zespołu Kierunkowego ds. Jakości Kształcenia, a także licznych konsultacji szczególnie z osobami stanowiącymi minimum kadrowe kierunku *politologia*. Nauczyciele akademicy mają możliwość zgłoszenia uwag i propozycji zmian programowych (kierunkowemu) Koordynatorowi ds. Jakości Kształcenia. W oparciu o sugestie studentów i kadry akademickiej przygotowano opracowanie naukowe dedykowane dla studentów zagranicznych *Politics Society and the economy in contemporary Poland: An Introduction*.

Szczególne wpływy interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na program kształcenia odnotowano w trakcie prac nad koncepcją i programem kształcenia w ramach kierunku *politologia*. W oparciu o uwagi pracowników oraz interesariuszy wewnętrznych sygnalizujących deficyt kompetencji miękkich i zewnętrznych wykazujących wagę komunikacyjnych umiejętności i kompetencji wprowadzono do nowego programu m.in. dużą ilość fakultetów dostosowanych do potrzeb studentów, a także kurs *Metody samokształcenia i samorozwoju* oraz kurs *Język jako narzędzie komunikacji*. Ponadto kształtując program kształcenia kierowano się silną koncentracją na metodologię i badania naukowe, stąd też wprowadzono do realizacji kurs *Metody badań społecznych*. Na prośbę studentów w przypadku w/w kursów wprowadzono grupy konwersatoryjne w miejsce audytoryjnych.

W odpowiedzi na postulat zgłoszony przez Samorząd Studencki na studiach II stopnia dokonano przesunięcia czasu wyboru i realizacji specjalności, którą uprzednio wybierano wraz z zapisem na studia, natomiast aktualnie decyzja w tej sprawie podejmowana jest w trakcie trwania I semestru studiów. Na wniosek Samorządu Studenckiego w roku akademickim 2016/2017 wprowadzono nowe kursy e-learningowe, w tym *Ochrona własności intelektualnej* oraz zniesiono obligatoryjność zajęć z zakresu kultury fizycznej.

Efektom zrealizowanych potrzeb studentów jest dwukrotna edycja kursu dotyczącego specyfiki teorii spiskowych, a także uruchamianie nowych specjalności w ramach ocenianego kierunku np. zrealizowana specjalność *Polityka energetyczna*. Identyfikując potrzeby i oczekiwania interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w tym rynku pracy wizytowana jednostka kształtuje ofertę kształcenia na kierunku *politologia*, w szczególności poprzez ofertę kursów i specjalności. Potwierdzeniem powyższego jest zrealizowany dodatkowy język rosyjski, a także opracowany program kształcenia dla specjalności *Projektowanie polityk publicznych* oraz *Polityka i bezpieczeństwo w przestrzeni miasta*, których dotychczas nie udało się uruchomić z powodu braku odpowiedniej liczby kandydatów. Przykładami zrealizowanych postulatów studentów studiów II stopnia jest wprowadzenie trzech nowych kursów, którymi są: *Demokracja polska*, *Problemy polityki światowej* oraz najistotniejszy z punktu widzenia studentów *Język obcy dla celów akademickich*, w ramach którego studenci czytają i omawiają teksty obcojęzyczne z wybranej dyscypliny. Na wniosek pracowników i Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, dotyczący braku znajomości przez studentów rozpoczynających kształcenie w ramach studiów II stopnia zagadnień dotyczących polityki zagranicznej od roku akademickiego 2014/2015 wprowadzono kurs *Problemy polityki światowej* oraz *Demokracja polska*. Z kolei w roku akademickim 2015/2016 na potrzeby w/w grup interesariuszy, a także studentów wprowadzono translatorium *Język obcy dla celów akademickich*. Wydział Politologii prowadzi monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia realizowanych na kierunku *politologia*, które reguluje stosowne Zarządzenie Rektora oraz wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Okresowe przeglądy i ocena planów studiów i programów kształcenia są obowiązkiem Rady Instytutu, która zobowiązana jest się co najmniej raz w roku poddać ocenie wszystkie realizowane plany studiów i programy kształcenia, w tym kwalifikacje absolwenta, karty kursów, sylabusy, punkty ECTS pod kątem ich zgodności z obowiązującymi standardami, a także w celu doskonalenia treści programowych i efektów kształcenia oraz dostosowywania ich do aktualnego stanu nauki, warunków ekonomicznych i społecznych. Odpowiedzialność za powyższą ocenę ponosi Dyrektor Instytutu i Dziekan Wydziału. Okresowa kontrola programów studiów pod kątem jakości i aktualności jest także zadaniem Senackiej Komisji ds. Jakości Kształcenia. W przeglądzie programowym uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, w tym: Koordynator ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Zespół

Kierunkowy ds. Jakości Kształcenia, Kierownicy Katedr, Rada Instytutu Politologii, Rada Wydziału oraz Dział Nauczania i Współpracy z Oświatą.

Monitorowanie realizacji programu kształcenia stanowi istotny element systemu zapewnienia jakości kształcenia i odbywa się na bieżąco. Z kolei okresowe przeglądy dokonywane są systematycznie co najmniej raz w roku akademickim. Formalnej oceny programu kształcenia realizowanego na kierunku dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia wraz z kierunkowym Koordynatorem ds. Jakości Kształcenia, w ramach tejże oceny udzielają odpowiedzi tak lub nie na pytania dotyczące programu, w szczególności czy wszystkie efekty kursowe pokrywają się z efektami kierunkowymi; czy efekty kształcenia dla kursów są sformułowane w sposób jasny; czy został prawidłowo skonstruowany bilans punktów ECTS w poszczególnych kartach kursów; czy założone metody kształcenia (w tym na odległość) pozwalają na osiągnięcie założonych efektów kształcenia; czy w przypadku kształcenia zdalnego spełnione są warunki dotyczące kształcenia tego typu; czy treści merytoryczne odpowiadają sformułowanym efektom kształcenia; czy wszystkie karty kursu zawierają opis sposobów weryfikacji efektów kształcenia pozwalający na potwierdzenie osiągnięcia wszystkich efektów kształcenia; czy programy kształcenia wraz z kartami kursu podane były do wiadomości studentów na początku roku akademickiego lub nowego semestru; czy kryteria ocen były przejrzyste.

Z przedłożonego podczas wizytacji sprawozdania Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, dotyczącego oceny programu kształcenia realizowanego na kierunku *politologia* za rok akademicki: 2015/2016 wynika, że: wszystkie efekty kursowe znajdują swoje pokrycie w efektach kierunkowych, co pozwala orzec o spójności w koncepcji kształcenia pomiędzy tymi poziomami definiowania efektów kształcenia. Jako poprawne określono także wyceną punktową zajęć oraz pozostałe komponenty zawarte w karcie przedmiotu.. Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia analizuje program kształcenia także pod kątem poprawności przyporządkowania kierunku do obszaru/ obszarów kształcenia, dziedzin i dyscyplin naukowych; pokrycia efektów obszarowych przez efekty kierunkowe; matrycy efektów kształcenia, jej czytelności i wypełnienia wszystkich kierunkowych efektów kształcenia; przejrzystości określonych zasad, wymiaru i form odbywania praktyk wraz z zakładanymi efektami kształcenia i sposobem ich weryfikacji; spełnienia zasad dotyczących realizowania programu kształcenia w formie zdalnej. W ramach dokonanej oceny Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia uznał, iż należy wzmocnić kontrolę nad końcowym efektem zgodności treści merytorycznych z efektami kształcenia, dlatego też w Instytucie Politologii wprowadzono procedurę kontroli tematów prac dyplomowych i omawianej w nich problematyki.

Stałe czuwanie nad realizacją programów kształcenia przez władze jednostki oraz kadrę realizującą zajęcia na ocenianym kierunku przyczyniło się do: doskonalenia kart przedmiotów; aktualizacji treści kształcenia i oferty dydaktycznej kierunku pod kątem realizowanych specjalności; wyodrębnienia modułu *Trening praktycznych umiejętności* oraz modułu *Przygotowanie do badań*, umożliwiającego studentom zdobywanie dodatkowych kwalifikacji w zakresie metodologii oraz służącego podniesieniu jakości prac dyplomowych; wprowadzenia w module *Przygotowanie do badań* kursu *Metody samokształcenia i samorozwoju* przygotowującego studentów do samodzielnego kształtowania zainteresowań.

Do doskonalenia programów kształcenia realizowanych na ocenianym kierunku Wydział Politologii wykorzystuje wyniki z oceny realizacji efektów kształcenia, która przeprowadzana jest zgodnie z założeniami wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, a w Instytucie Politologii zgodnie z przyjętymi *Zasadami dokumentacji i walidacji efektów kształcenia na kierunkach studiów realizowanych w Instytucie Politologii*. Ocena osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia obejmuje wszystkie rodzaje zajęć i jest prowadzona na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Nadzór nad realizacją powyższej procedury sprawują władze Wydziału i Instytutu. Ponadto w ocenie realizacji efektów kształcenia uczestniczy kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku i studenci. W toku wizytacji uzyskano informację, iż głównym miernikiem pomiaru realizacji efektów kształcenia jest analiza rozkładu ocen uzyskiwanych przez studentów, w tym oceny z procesu dyplomowania. Uwzględniane są w niej także opinie na

temat praktyk studenckich i zgromadzonych prac etapowych studentów, wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych oraz ewaluacji. Dotychczasowe wyniki z przeprowadzonych analiz wskazują na równomierny rozkład ocen, właściwy dobór form realizacji zajęć dydaktycznych oraz metod weryfikacji efektów kształcenia. W oparciu o opinie sformułowane przez studentów w ankietach miały miejsce dodatkowe hospitacje i incydentalne przypadki zmiany w obsadzie zajęć dydaktycznych. W wyniku oceny realizacji efektów kształcenia zobowiązano prowadzących kursy do przechowywania dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia, które w danym roku akademickim powinny być przekazane Koordynatorowi ds. Jakości Kształcenia w terminie do 28 lutego w przypadku przedmiotów zakończonych w semestrze zimowym i do 30 września roku kolejnego, w przypadku przedmiotów zakończonych w semestrze letnim. Ponadto efektem oceny realizacji efektów kształcenia jest przygotowanie i wdrożenie kursu *Propedeutyka nauk społecznych* adresowanego do studentów studiów II stopnia, którzy nie ukończyli tożsamyh kierunków na studiach I stopnia. Dla studentów, którzy ukończyli studia z zakresu nauk pozostających poza obszarem lub dziedziną nauk społecznych, w/w przedmiot ma charakter obligatoryjny, natomiast w przypadku kiedy ukończony kierunek studiów pozostaje poza dziedziną wiedzy kurs jest fakultatywny. Realizacja kursu odbywa się w formie e-learningowej przy wykorzystaniu platformy Moodle. Dotychczasowe ustalenia pozwalają pozytywnie ocenić to rozwiązanie. W wyniku pomiaru realizacji efektów kształcenia włączono w kursy specjalnościowe metodykę pracy opartą na projektach. Z kolei od roku akademickiego 2017/2018 wprowadzono jednolity system zaliczania etapów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w cyklu semestralnym, jako obowiązkowy.

W toku wizytacji uzyskano informację, iż nadzór nad procesem dyplomowania powierzono w głównej mierze opiekunom prac i recenzentom, a w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia nie podejmuje się działań służących sprawdzeniu czy jest on sprawowany z właściwą troską.

Jednym z narzędzi systemu zapewnienia jakości kształcenia, służących do oceny skuteczności wewnętrznych procesów zapewnienia jakości w projektowaniu, zatwierdzaniu, monitorowaniu i okresowym przeglądzie programu kształcenia są hospitacje zajęć dydaktycznych. Celem hospitacji jest ocena zgodności tematyki zajęć z kartą przedmiotu (sylabusem) i założonymi efektami kształcenia, merytoryczna ocena poziomu przekazywanej wiedzy, stosowanych metod aktywizacji studentów, racjonalnej organizacji zajęć oraz relacji pomiędzy prowadzącym a studentami. Wyniki hospitacji zamieszczane są w arkuszu oceny hospitowanych zajęć dydaktycznych, który zawiera wolne miejsce przeznaczone na wypowiedź otwartą na temat hospitowanych zajęć, a także zalecenia pohospitacyjne. Integralną część arkusza stanowią informacje wstępne o zajęciach, takie jak: imię, nazwisko i stopień naukowy/tytuł osoby prowadzącej zajęcia, kierunek, stopień (I, II) i rok studiów, grupa, tryb studiów, przedmiot/kurs, forma zajęć (wykład, ćwiczenia), data hospitacji, imię, nazwisko i stopień naukowy/tytuł osoby hospitującej. W dalszej części znajduje się ocena kompetencji nauczyciela prowadzącego zajęcia, która dokonywana jest w skali od 1 do 6 poprzez udzielenie odpowiedzi na pytania, takie jak: zgodność tematyki zajęć z programem nauczania danego; przejrzystość zadań stawianych studentom; opanowanie treści przedmiotowych przez nauczyciela; kontakt studentów z zalecaną literaturą; uporządkowanie omawianych treści i zagadnień pod kątem czasu zajęć; trafność doboru metod nauczania do tematyki zajęć; inspirowanie studentów do własnych poszukiwań; postawa nauczyciela wobec studentów.

Z uzyskanych podczas wizytacji informacji oraz przedłożonej dokumentacji wynika, iż hospitacje zajęć dydaktycznych w Instytucie Politologii przeprowadzane są od wielu lat. Hospitowani nauczyciele akademicki uzyskują na ogół pozytywne oceny. Hospitacje przeprowadzane były na studiach I i II stopnia zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych przez Dyрекcję Instytutu, kierowników katedr lub osoby upoważnione. W większości hospitowanych zajęć hospitujący nie mieli zastrzeżeń odnoszących się do poziomu prowadzonych zajęć. W pojedynczych przypadkach pojawiły się drobne uwagi, które dotyczyły: intensyfikacji stosowanych metod aktywizacji studentów w trakcie zajęć, zwiększenia wymagań wobec studentów, szczególnie w kontekście egzekwowania przygotowania się studentów do zajęć prowadzonych w formie ćwiczeń, zwrócenia uwagi na komunikatywność prowadzącego podczas omawiania trudnych treści, ujednolicenia zalecanej

literatury do ćwiczeń. Wszystkie uwagi sformułowane w arkuszach hospitacyjnych zostały indywidualnie przekazane prowadzącym zajęcia oraz omówione podczas posiedzeń Rady Instytutu z zaleceniem skierowanym do kierowników katedr, dotyczącym wdrożenia dostrzeżonych wskazówek służących poprawie jakości prowadzonych zajęć.

Narzędziem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia umożliwiającym studentom, jako interesariuszom wewnętrznym ocenę i wpływ na projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia oraz jakość prowadzonych zajęć jest ankietyzacja. Badania ankietowe przeprowadzane są co najmniej raz w roku akademickim z wykorzystaniem ankiety papierowej, która przekazywana jest studentom przez starostów poszczególnych roczników. Podczas badania studenci oceniają zajęcia i prowadzących w skali od 1 do 6, gdzie 1 oznacza ocenę negatywną, a 6 ocenę wysoce pozytywną. W celu dokonania oceny poziomu zrealizowanych zajęć studenci odpowiadają na pytania dotyczące: zajęć, czy były inspiracją do samodzielnego myślenia; jasności przedstawionego materiału i komunikatywności prowadzącego; stopnia przygotowania prowadzącego do zajęć; nastawienia prowadzącego do studentów; obowiązkowości prowadzącego zajęcia, pod kątem punktualności odbywania zajęć; wymagań stawianych studentom; zgodności końcowego rozliczenia kursu z ustalonymi kryteriami; ogólnego zadowolenia z zajęć. Ponadto studenci w ramach ankiety mają zapewnioną możliwość sformułowania swobodnej wypowiedzi, w tym zamieszczenia uwag i komentarzy na temat zrealizowanego kursu, z której jak ustalono podczas wizytacji raczej sporadycznie korzystają. Z raportu Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia za lata 2015-2016 wynika, że studenci wszystkich roczników studiów I i II stopnia kierunku *politologia* dokonali ewaluacji kursów oraz prowadzących zajęcia, w wyniku której wysoko ocenili kadre we wszystkich ocenianych obszarach. Z przedłożonych podczas wizytacji zestawień zbiorczych opracowanych dla Instytutu Politologii, wynika, iż w badaniach przeprowadzonych w 2016 roku wzięło udział 3729 osób, w tym 614 studentów ocenianego kierunku. Średnia ocena zadowolenia z zajęć wyniosła 4,60 w skali Instytutu, z kolei w przypadku kierunku *politologia* 4,87. Jasność przedstawienia materiału ankietowani ocenili na 4,66 i 4,98 w odniesieniu do wizytowanego kierunku, który otrzymał 5,21 za przygotowanie prowadzących do zajęć; 4,87 za zajęcia inspirujące do samodzielnego myślenia; 5,04 za nastawienie prowadzącego okazane studentom; 5,07 za punktualność i obowiązkowość oraz 4,82 za stawiane wymagania.

Wyniki z przeprowadzonych badań wskazują, iż kadra oceniana jest przez studentów na ogół bardzo dobrze, jednakże w ocenie Zespołu PKA należy usprawnić sposób udostępniania wyników z przeprowadzonych badań studentom, którzy pomimo iż mają możliwość zapoznania się z nimi poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Instytutu i Radzie Wydziału nie mają wiedzy na temat działań doskonalących, podjętych na ich podstawie, co potwierdzili studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem PKA.

Poza badaniami ankietowymi studenci, jako interesariusze wewnętrzni mają możliwość wypowiadania się na temat realizacji programu kształcenia w ramach bezpośredniego kontaktu z nauczycielami akademickimi, władzami wydziału i Uczelni, a także pracownikami administracji, jak również poprzez Samorząd Studencki, reprezentację w Senacie i Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia, działającym na rzecz zapewnienia jakości kształcenia. Ponadto najczęściej stosowaną formą wymiany informacji, z której studenci chętnie korzystają jest możliwość zgłoszenia uwag staroście grupy lub opiekunowi danego rocznika. Z doświadczeń władz wizytowanej jednostki wynika, iż potrzeby studentów zgłaszane są także na posiedzeniach Rady Instytutu i Rady Wydziału. Przykładowo w przygotowywaniu harmonogramów zajęć dydaktycznych w Instytucie Politologii biorą udział opiekunowie poszczególnych roczników, uwzględniający możliwości lokalowe, sugestie studentów i preferencje pracowników Instytutu. Po akceptacji Dyrekcji Instytutu, ustalane są terminy zjazdów na studiach niestacjonarnych oraz szczegółowe harmonogramy zajęć dydaktycznych, które podawane są do wiadomości studentów i prowadzących zajęcia przed rozpoczęciem semestru. Odpowiedzią na zgłoszone potrzeby studentów jest adaptacja dodatkowej przestrzeni, w której studenci spędzają wolny czas.

W zakresie projektowania, zatwierdzania i doskonalenia programu kształcenia wizytowana Jednostka prowadzi systemową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zmiany programu i planu studiów, w tym efektów kształcenia, treści kursów i metod dydaktycznych oraz metod walidacji efektów kształcenia konsultowane są np. poprzez uczestnictwo pracowników Instytutu w inicjatywach łączących doświadczenia nauki i praktyki. Powyższe odbywają się podczas organizowanego przez Uczelnię „okrągłego stołu przedsiębiorców”, a także „dni przedsiębiorczości”. Źródłem informacji dla władz jednostki służących do doskonalenia programów kształcenia są nieformalne rozmowy, które prowadzone są z reprezentantami urzędów pracy, przedstawicielami branży HR, a także opinie wyrażane przez pracodawców przyjmujących studentów na praktyki, jak również członków Rady Przyjaciół Instytutu, która stanowi grono absolwentów współpracujących z Instytutem m. in. w zakresie udzielania studentom wskazówek na temat działalności na rynku pracy w ramach tzw. „zawodowych czwartków”.

Wydział Politologii prowadzi systemową współpracę z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie pozyskania opinii na temat sylwetki absolwenta, prowadzenia zajęć, organizacji i zasad odbywania praktyk, a także opinii dotyczących programów kształcenia pod kątem zapotrzebowania na nowe kursy i specjalności. W wyniku konsultacji z przedstawicielami Rady Przyjaciół, tj. absolwentami usytuowanymi na rynku pracy w różnych zawodach, pełniącymi ważne role społeczne lub polityczne powstał kurs *Język jako narzędzie komunikacji*.

W ramach wymiany doświadczeń oraz potrzeb rynku pracy interesariusze zewnętrzni postulowali o umożliwienie studentom nabycia w ramach realizowanego programu i efektów kształcenia kompetencji miękkich, w szczególności dotyczących umiejętności pracy w grupie, a także rozwiązywania problemów.

Ponadto interesariusze zewnętrzni, jak i studenci uczestnicząc w kształtowaniu oferty dydaktycznej Wydziału i ocenianego kierunku w roku akademickim 2012/2013 przyczynili się do likwidacji specjalności społeczno-ustrojowej oraz realizacji na studiach II stopnia specjalności *Polityka bezpieczeństwa publicznego*, natomiast aktualnie do podjęcia decyzji o wycofaniu z oferty kształcenia kursu z informatyki i wprowadzeniu kursu *Narzędzia marketingu i komunikacji w Internecie*.

Oddziaływanie interesariuszy zewnętrznych na proces kształcenia odbywa się także poprzez prowadzenie zajęć przez praktyków, gdyż kadra aktywna zawodowo określając treści kształcenia wraz ze sposobem realizacji i metodami weryfikacji efektów kształcenia zapewnia przenikanie na proces kształcenia potrzeb i oczekiwań rynku pracy. Aktualnie przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego zaangażowano do prowadzenia przedmiotów, takich jak: *Kontrola administracji publicznej, Kryminalistyka*.

W celu doskonalenia programu kształcenia kierunku *politologia* pod kątem jego dostosowania do potrzeb rynku pracy Wydział Politologii utrzymuje stałe kontakty z absolwentami oraz wykorzystuje wyniki z ogólnouczelnianego monitoringu losów zawodowych absolwentów Uczelni oraz badań prowadzonych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie prowadzone jest zgodnie z procedurą wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, w celu zgromadzenia i udostępnienia władzom uczelni i kierownikom jednostek organizacyjnych, informacji o losach zawodowych absolwentów Uczelni, które pozwolą dostosować programy kształcenia do rzeczywistych potrzeb rynku pracy.

Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych zawiera raporty opracowane dla kierunku *politologia* prowadzonego na Wydziale Politologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, z których wynika, że 45 absolwentów w/w kierunku, którzy ukończyli studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia w 2015 roku oraz 337 osób, które w 2014 roku uzyskały dyplom ukończenia studiów I i II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych zostało objętych badaniem na poziomie ogólnokrajowym, przeprowadzonym w oparciu o dane z ZUS pt. „Ekonomiczne aspekty losów absolwentów”. Badania ministerialne umożliwiły zidentyfikowanie absolwentów ocenianego kierunku na rynku pracy, którzy zajmują kluczowe stanowiska na rynku pracy, a tym samym osiągają adekwatne wynagrodzenie.

W ocenie władz wizytowanej jednostki najbardziej przydatne do doskonalenia programów i jakości kształcenia są wyniki z własnego monitoringu losów zawodowych absolwentów, który prowadzony jest systematycznie od wielu lat. Pierwszy etap badania uruchamiany jest zaraz po egzaminie dyplomowym w ramach tzw. *testu satysfakcji studenta - ankiety dla absolwenta*, z zachowaniem pełnej anonimowości. Na ogół wyniki ankiet wskazują na pozytywną ocenę Instytutu Politologii oraz stosunkowo wysoki poziom satysfakcji i zadowolenia z toku studiów na kierunku politologia, co więcej potwierdzają dużą przydatność na rynku pracy efektów kształcenia zrealizowanych w ramach ocenianego kierunku studiów.

W zdecydowanej większości ankietowani absolwenci kierunku *politologia* stwierdzali, że studia w przyczyniły się do: rozwinięcia umiejętności zespołowego rozwiązywania problemów i zadań, rozwinięcia umiejętności prowadzenia profesjonalnej dyskusji, argumentowania i prezentacji swoich poglądów, rozwinięcia umiejętności wyrażania swoich myśli i emocji. Ponadto uznali, że w Instytucie panowała atmosfera wzajemnego poszanowania i tolerancji dla cudzych przekonań; mieli możliwość poszerzenia horyzontów intelektualnych oraz udoskonalenia umiejętności uczenia się i organizowania czasu pracy. Zdecydowana większość ankietowanych poleciłaby Uczelnię, ponownie wybrałaby ten sam kierunek studiów oraz potwierdziła, że zdobyte w trakcie studiów umiejętności okazały się pomocne w zdobyciu pracy oraz rozwoju dalszej kariery zawodowej. Absolwenci kierunku *politologia* ocenili w skali od 1 do 5 zadowolenie z ukończenia studiów, a uzyskana średnia w ostatnich latach kształtowała się w przedziale od 4,45 do 4,62. Ankietowani absolwenci, choć w stosunkowo niewielu, pojedynczych, opiniach wskazali niezadowolenie z ukończonych studiów, które dotyczyły: oferty i niskiego poziomu nauczania języków obcych, zbyt małej pomocy opiekunów roku w rozwiązywaniu problemów związanych ze studiowaniem, oferty gastronomicznej i poziomu atrakcyjności zajęć sportowych. W odpowiedzi na uzyskane opinie absolwentów ocenianego kierunku wprowadzono działania, takie jak: coroczne spotkanie starostów roku wszystkich kierunków i lat studiów zarówno stacjonarnych i niestacjonarnych z władzami uczelni, a następnie z wszystkimi opiekunami roku w celu przekazania najważniejszych oczekiwań studentów względem opiekunów poszczególnych roczników. W ramach Instytutu Politologii wprowadzono dokument pt. *Co opiekun roku wiedzieć powinien*, stanowiący istotny przewodnik po podstawowych obowiązkach opiekuna roku. Z kolei w celu podniesienia poziomu jakości i atrakcyjności nauczania języka obcego utworzono tzw. *Translatorium* oraz wiele kursów fakultatywnych w Instytucie Politologii oferowanych jest studentom w językach obcych. Odpowiedzią na potrzeby studentów jest zwiększenie komfortu studiowania i spędzania czasu pomiędzy zajęciami poprzez utworzenie tzw. strefy studenta, jako miejsca przeznaczonego do odpoczynku.

Studenci uczestniczą w procesie projektowania i przeglądu programu kształcenia zgłaszając swoje propozycje – m. in. dzięki wnioskowi studentów na studiach niestacjonarnych została uruchomiona specjalność administracja publiczna. W związku z problemami osób zaczynających studia II stopnia po ukończeniu w ramach studiów I stopnia innego kierunku niż politologia został przygotowany kurs e-learningowy wdrażający w specyfikę kierunku. Przedstawiciele kierunku zasiadają w Radzie Instytutu. W trakcie posiedzeń Rady są omawiane i konsultowane proponowane zmiany w programie studiów, ale też konkretne uwagi dotyczące poszczególnych przedmiotów. Swoim zdaniem na temat programu kształcenia mogą podzielić się absolwenci kierunku do których wysyłana jest ankieta opierająca się na tzw. „poprawce 27” – wprowadzaniu zmian na podstawie propozycji osób, które już nie zostaną nimi objęte.

3.2.

W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia wdrożonego w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie podejmowane są działania służące sprawdzeniu przyjętego sposobu zapewniania publicznego dostępu do informacji poszczególnym grupom interesariuszy. Powyższe czynności odbywają się w ramach cyklicznych przeglądów programów kształcenia, podczas których

udzielana jest odpowiedź *tak* lub *nie* na pytania dotyczące dostępności dla studentów zasobów bibliotecznych pod kątem ich potrzeb oraz strony internetowej, czy zawiera przydatne informacje i jest systematycznie aktualizowana. Z badań przeprowadzonych w roku akademickim 2015/2016 wynika, że zbiory Biblioteki Instytutu Politologii w pełni odpowiadają potrzebom studentów jak i wykładowców, są regularnie uzupełniane i poszerzane. Prowadzona strona internetowa zawiera wszystkie niezbędne informacje dla kandydatów, studentów, kadry akademickiej oraz pracodawców, w tym bieżące komunikaty dotyczące procesu dydaktycznego. Udostępniane dane pochodzą z Dziekanatu, Sekretariatu Instytutu Politologii, od opiekunów poszczególnych roczników oraz wykładowców. Informacje na stronie uzupełniane są systematycznie oraz na podstawie zgłoszeń studentów, wykładowców i pracowników Dziekanatu i Sekretariatu Instytutu. Udoskonaleniem dostępu do informacji jest zapewnienie nauczycielom akademickim i pracownikom administracji możliwości szybkiego zamieszczania informacji na stronie oraz stworzenie zakładki poświęconej wydarzeniom naukowym, takim jak konferencje, wykłady, sympozja. Aktualnie trwają prace nad przebudową strony internetowej Wydziału Politologii, który powołano w październiku 2017 r., a także Instytutu Politologii w celu stworzenia jej bardziej przejrzystą dla studentów.

Aktualne wyniki z przeglądu zasobów informacyjnych wskazują, że uczelniana strona <http://www.up.krakow.pl> zawiera informacje dotyczące oferty studiów, procedur rekrutacji, struktury uczelni. Informacje charakteryzujące Instytut, dotyczące organizacji roku akademickiego, procesu rekrutacji, a także regulaminy, w tym zasady dyplomowania, plany i harmonogramy są udostępniane za pośrednictwem <http://ipol.up.krakow.pl>. Na stronie ogłaszana jest lista kursów fakultatywnych, informacje dotyczące form mobilności studenckiej, proponowanych działań naukowych, w tym inicjatyw międzynarodowych. Wszystkie informacje są w miarę możliwości na bieżąco aktualizowane. Niektóre informacje umieszczane na stronie wymagają hasła dostępu. Tak jest w przypadku kart kursów ze względu na prawa autorskie (pełne karty dostępne są także w Sekretariacie Instytutu oraz w Bibliotece). Dane podawane do indywidualnej wiadomości studentów i pracowników wysyłane są za pośrednictwem Wirtualnej Uczelni <https://wu.up.krakow.pl/>. Wykładowcy do przekazywania informacji wykorzystują listy e-mailingowe (e-maile starostów, roczników lub grup), a do promocji wydarzeń sieci społecznościowej jak Facebook oraz fanpage Koła Naukowego. W dydaktyce wykorzystywany jest system powiadomień na platformie Moodle. W celu upowszechnienia informacji wykorzystywane są tradycyjne formy, miejsca i środki komunikacji, którymi są oszlone gabloty, tablice ogłoszeń, telefoniczne i mailowe kontakty ze starostami roczników.

Obsługa procesu dydaktycznego w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, w tym na Wydziale Politologii prowadzona jest w formie tradycyjnej oraz z wykorzystaniem systemu informatyczny Uczelnia.XP, którego zasady funkcjonowania określa Zarządzenie Rektora Nr WZ.0201-22/2017 z dnia 19.06.2017 r. Pracownicy Działu Nauczania i Współpracy z Oświatą funkcjonującego w Uczelni zobowiązani są do pełnej obsługi wykładów ogólnouczelnianych w w/w systemie, w tym: terminowego wprowadzania do systemu planu dla wykładów ogólnouczelnianych; generowania grup oraz przypisanie prowadzących w planie dla wykładów ogólnouczelnianych; przydzielenia studentów do grup; przygotowania harmonogramu dla wykładów ogólnouczelnianych. Z kolei pracownicy dziekanatu w systemie Uczelnia.XP zobowiązani są do: prowadzenia pełnej obsługi studentów, w szczególności: prowadzenia kartoteki studenta przez cały okres jego studiów; przydzielenia studentów do grup w planie studiów dedykowanym dla kierunku/specjalności; generowania kart okresowych osiągnięć studenta oraz protokołów; terminowego rozliczenia studenta w danym semestrze oraz przenoszenia go na kolejny semestr w systemie zgodnie z organizacją danego roku akademickiego; prac w obszarze rozliczania ze studentami polegających na wprowadzaniu wszystkich naliczeń związanych z realizacją toku studiów; wykonywania prac związanych z rekrutacją. Pracownicy Instytutu zobowiązani są do: terminowego wprowadzania do systemu planu studiów dedykowanych dla kierunku/specjalności; generowania grup oraz przypisywania dydaktyków w planie studiów; przygotowania harmonogramu.

Studenci mają możliwość zgłoszenia uwag i nieprawidłowości w zakresie dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach bezpośrednio prowadzącym zajęcia, pracownikom administracji, a także poprzez opiekunów, starostów, przedstawicieli np. w Samorządzie Studenckim, Radzie Instytutu, Radzie Wydziału i Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia, działającym na rzecz zapewnienia jakości kształcenia. W zakresie przepływu informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach studenci oceniają nauczycieli akademickich. Oceny tej studenci dokonują w ramach ankietyzacji dotyczącej oceny zajęć dydaktycznych. Ponadto powyższą możliwość studenci mają także w ramach oceny pracy Dziekanatu, Sekretariatu Instytutu Politologii, a także pracowników innych jednostek, takich jak Biblioteka, Biuro ds. Współpracy Międzynarodowej, Biuro Karier i Promocji, Dział Rekrutacji. W ramach badania studenci mają także możliwość wyrażenia zadowolenia z godzin dyżurów władz dziekańskich, jak również ocenić zawartość stron internetowych powyżej wskazanych jednostek.

W trakcie wizytacji przedłożono do wglądu wyniki z badań przeprowadzonych w 2014 i 2015 r., z których wynika, iż studenci wyrazili duże zadowolenie z obsługi przez pracowników poszczególnych jednostek, najbardziej ceniąc sobie godziny otwarcia, punktualność urzędowania, odpowiednie traktowanie oraz uzyskanie potrzebnych informacji na prowadzonych stronach internetowych. Studenci zwrócili także uwagę, iż preferują elektroniczne formy kontaktu i przekazywania informacji, dlatego też w ich ocenie należy je propagować wśród studentów.

Z uzyskanej podczas wizytacji opinii władz jednostki, a także w ocenie ZO wynika, iż w wizytowanej jednostce zapewnia się studentom i innym beneficjentom procesu kształcenia pełne i aktualne informacje o programie kształcenia i uzyskiwanych efektach kształcenia oraz przyznawanych kwalifikacjach, rekrutacji, możliwościach dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów. Informacje są aktualne, kompleksowe, zrozumiałe i zgodne z potrzebami różnych grup odbiorców.

W oparciu o opinie sformułowane przez studentów ocenianego kierunku na temat braku informacji zwrotnej z ewaluacji zajęć dydaktycznych w ocenie ZO należy zadbać w większym zakresie niż dotychczas o upowszechnienie uzyskanych wyników wraz z przedstawieniem studentom zakresu działań doskonalących, które w istotny sposób przyczynią się do zwiększenia ich udziału w badaniach.

W 2015 zostały przeprowadzone badania dotyczące oceny wybranych aspektów pracy Dziekanatów, Instytutów, Bibliotek i Działów w Uczelni w ramach którego pytano także o ocenę stron internetowych Wydziału. Studenci Wydziału oceniali poszczególne aspekty wysoko bądź bardzo wysoko, szczególnie takie aspekty jak zawartość, łatwość znalezienia i grafikę/przejrzystość.

Starości z każdego rocznika podają swojego maila nauczycielom akademickim, co umożliwia sprawne przekazywanie informacji. Ponadto w nagłych przypadkach sekretariat kontaktuje się ze studentami drogą telefoniczną. Informacje są bezproblemowo dostępne na stronie Jednostki, która została zmieniona w tym roku akademickim, co znacznie poprawiło dostęp do informacji. Na spotkaniu z ZO studenci nie wskazali, że brakuje im dostępu do jakichś informacji, co potwierdza opinia ZO.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest skuteczny w obszarze projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia.

Wizytowana jednostka określiła i stosuje zasady projektowania, zatwierdzania i doskonalenia programów kształcenia. Realizowane na ocenianym kierunku studiów programy kształcenia są stale monitorowane i podlegają okresowym przeglądom, w wyniku których są doskonalone w oparciu o potrzeby interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w tym rynku pracy. Istotne znaczenie dla poprawy jakości kształcenia odgrywają wyniki z oceny realizacji efektów kształcenia, a także współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, w tym z absolwentami działającymi w Radzie Przyjaciół Instytutu.

Mocną stroną systemu jest stosowanie narzędzi umożliwiających interesariuszom wewnętrzną ocenę i wpływ na realizowany program i warunki kształcenia. Podejmowane działania pro jakościowe umożliwiają budowanie kultury jakości, są w pełni skuteczne i zorientowane na doskonalenie programu kształcenia, ocenę realizacji efektów kształcenia, a w szczególności podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Wydział Politologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, a w szczególności Instytut Politologii w oparciu o wyniki z monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia oraz oceny osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia podejmuje skuteczne działania doskonalące realizowany na ocenianym kierunku program kształcenia.

Mocną stroną Uczelni i wizytowanej jednostki jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia oraz przyznawanych kwalifikacjach, rekrutacji, możliwościach dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów. Wydział Politologii skutecznie wykorzystuje wyniki oceny publicznego dostępu do informacji w podnoszeniu jego jakości, w tym zgodności z potrzebami odbiorców.

Z rozmów i spotkań przeprowadzonych podczas wizytacji z nauczycielami akademickimi, władzami jednostki, a także osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia wynika, iż w wizytowanej jednostce prawidłowo funkcjonuje system upowszechniania informacji o programie i procesie kształcenia.

Słabą stroną wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest dostęp do wyników ankiet z ewaluacji zajęć dydaktycznych, których wyników oraz zakresu działań doskonalących podejmowanych na ich podstawie nie znają studenci ocenianego kierunku.

Studenci są włączeni w działalność wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Przedstawiciele studentów zasiadają w Radzie Jednostki, ale studenci zgłaszają także uwagi w bezpośrednich rozmowach z nauczycielami akademickimi. Zdaniem studentów, co potwierdza opinia ZO, zapewniony jest dostęp do niezbędnych informacji m. in. za pośrednictwem strony internetowej, niedawno zmodernizowanej.

Dobre praktyki

Zalecenia

1. W ocenie ZO należy rozważyć możliwość objęcia przez wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia procesu dyplomowania, w tym dokumentacji z procesu dyplomowania, którą stanowią także recenzje i protokół z egzaminu dyplomowego w celu sprawdzenia czy opiekunowie prac i recenzenci właściwie wywiązują się z powierzonych obowiązków.
2. Poprawa dostępności do wyników ankiet z ewaluacji zajęć dydaktycznych dla studentów.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 1.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 1.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 1.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

- 4.1.

Mówiąc o obsadzie kadrowej na politologii pamiętać należy, że cały, nowy Wydział Politologii powstał w 2017 roku na bazie pracowników naukowo-dydaktycznych Instytutu Politologii. A zatem, w ramach nowego Wydziału politolodzy stanowią nie tylko naukowo-dydaktyczny trzon samej politologii ale także istotny składnik kadrowy innych kierunków takich jak administracja stosunki międzynarodowe czy bezpieczeństwo wewnętrzne. Podani w samoocenie kierunku trzej profesorowie i czterej doktorzy habilitowani politologii / w tym jeden socjolog – specjalista od myśli politycznej/ to tylko część zatrudnionych na politologii samodzielnych naukowo politologów. W prowadzącym trzy kierunki Instytucie Politologii zatrudnionych jest aż 18 samodzielnych pracowników naukowych / w tym 5 profesorów/ a w ramach całego Wydziału Politologicznego aż 29 samodzielnych pracowników naukowych wśród których jest 16 politologów /w tym 6 profesorów. Pozostali, samodzielni pracownicy naukowcy Wydziału to historycy /4/, prawnicy/4/,ekonomiści /3/i po jednym z dziedziny zarządzania, i nauki o bezpieczeństwie. Dodać do tego należy 52 adiunktów, z dominacją politologów. Jest to zatem różnorodna, bogata w specjalności kadra naukowa o zdecydowanie kompatybilnych profilach naukowych zaangażowań. Tworzy ona dobry grunt dla realizacji zadań naukowych o charakterze interdyscyplinarnym i międzynarodowym. Dopiero na tak szeroko zarysowanym tle dokonywać można analizy minimum kadrowego politologii, traktowanego jako centralna część interdyscyplinarnie ujętej całej kadry naukowej Instytutu. Już na wstępie podkreślić należy pełną zgodność prezentowanego w samoocenie minimum kadrowego z ministerialnymi wymogami w tym zakresie. Po drugie, potwierdzić należy zgodność dorobku naukowego wymienionych samodzielnych pracowników nauki z kompetencjami i potrzebami dydaktycznymi kierunku. Kierownictwo Wydziału zaliczyło do minimum kadrowego na kierunku politologia łącznie siedmiu samodzielnych pracowników naukowych i siedmiu adiunktów. Spośród pracowników naukowych jest siedmiu profesorów zwyczajnych i czterech doktorów habilitowanych. Wszyscy reprezentują nauki polityczne. Pozytywna ocena i zaliczenia do grona niezbędnego minimum kadrowego odnosi się także do siedmiu zaprezentowanych w samoocenie doktorów. Każdy z nich legitymuje się posiadaniem stopniem doktora nauk politycznych oraz pokaźnym dorobkiem naukowym w tej dziedzinie. Co równie istotne, każda z osób wymienionych w minimum kadrowym realizuje wystarczającą, zgodną z wymogami część swoich obciążeń dydaktycznych na kierunku politologia. I to zazwyczaj powyżej 100 godzin w ciągu roku akademickiego. Wypełnia to kolejny wymóg zaliczania tych osób do minimum kadrowego politologii. Należy podkreślić także wyraźną kompatybilność zainteresowań naukowych osób tworzących minimum kadrowe. Gwarantuje to niezbędną komplementarność problematyk samych już badań naukowych jak i stanowiącej ich odzwierciedlenie dydaktyki. Różnorodność zainteresowań i badań naukowych realizowanych przez pracowników minimum kadrowego tworzy dobry grunt pod swoistą wartość dodaną za jaką uznać należy możliwość prowadzenia na kierunku badań interdyscyplinarnych. Jest to bowiem kadra nie tylko naukowo i merytorycznie kompetentna a dydaktycznie sprawna, co w swoim myśleniu innowacyjna i w płaszczyźnie metodologicznej twórczo aktywna. Prowadzone na Wydziale politologiczne studia doktoranckie tworzą dodatkowo właściwą perspektywę dla rozwoju naukowego młodej kadry. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w liczbie zatrudnionych na Wydziale młodych politologów.

4.2.

Zajęcia prowadzą wszyscy pracownicy naukowo dydaktyczni wymienieni w minimum kadrowym i to w znaczącym wymiarze. Z zestawu planu zajęć wynika wyraźnie, że czynnikami decydującymi o przydziale zajęć jest zbieżność zainteresowań naukowych i naukowego dorobku pracowników do tematyki wykładów, ćwiczeń i seminariów. Brana jest też pod uwagę ocena pracowników wynikająca z ewaluacji studentów. Obsada personalna zajęć ze studentami jest też, za każdym razem dyskutowana na forum kierownictwa Instytutu. Nie zauważono zjawiska nadmiernego obciążania jednych pracowników kosztem innych.

4.3.

Na Wydziale i w Instytucie prowadzona jest świadoma polityka rozwoju i doskonalenia kadry naukowo-dydaktycznej. Obowiązuje cykliczny, przeprowadzany co dwa lata system ocen okresowych pracownika. Przeprowadzane są cykliczne ankiety oceniające przez studentów. Działą Wydziałowy Zespół Oceniający. Istnieje Wydziałowy i uczelniany system nagradzania pracowników za postępy w rozwoju naukowym. Nagradzani są zarówno ci, którzy czynią postępy w rozwoju naukowym jak i ich promotorzy/należy bowiem pamiętać, że Wydział prowadzi studia doktoranckie/. W 2017 roku zatwierdzony został nowy system motywacyjny dla pracowników. Stosowane są stypendia. Na Wydziale istnieje dynamiczny system informowania i zachęcania do starania się o granty naukowe. Na Wydziale usytuowane są jednostki zajmujące się wspieraniem grantów i grantobiorców. Istnieją na mechanizmy zachęcające i ułatwiające pracownikom wyjazdy na naukowe staże i stypendia naukowe. Co ważniejsze jednak, Uczelnia posiada własne wydawnictwo umożliwiające szybkie publikowanie prac naukowych. W efekcie, w ostatnich latach tytuł profesora uzyskało trzech pracowników Wydziału / a w tym i instytutu/ oraz pięciu pracowników Wydziału a w tym trzech z Instytutu uzyskało tytuły doktorów habilitowanych.

Studenci biorą udział w ocenie kadry dydaktycznej za pośrednictwem ankiet ewaluacyjnych przeprowadzanych do tej pory w formie papierowej. Rokrocznie losowane są zajęcia, które podlegają ewaluacji. Kryteria zawarte w ankiecie to jasność przedstawienia materiału (komunikatywność prowadzącego); w jakim stopniu prowadzący był przygotowany do zajęć; w jakim stopniu zajęcia były inspiracją do samodzielnego myślenia; nastawienie do studentów okazywane przez prowadzącego; obowiązkowość prowadzącego zajęcia /np. punktualność, odbywanie zajęć/; wymagania stawiane słuchaczom i ogólne zadowolenie z zajęć. Dodatkowo jest miejsce na wolne uwagi. Mimo, że studenci nie dostają informacji zwrotnej o ogólnych wynikach ankiety w związku z tym trudno im się odnieść bezpośrednio do efektów, jakie one wywołują, osoby wypełniające zauważyły, że w przypadku występowania dużej liczby negatywnych ocen nauczyciel akademicki przestał prowadzić zajęcia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział dysponuje bardzo dobrą kadrą akademicką zabezpieczającą potrzeby dydaktyczne. Kadra jest zróżnicowana w zakresie dziedzin ale dorobek jest zorientowany na klasyczną politologię i jej różne perspektywy oglądu. Zespół rozwija się w sposób trwały, czego dowodzą kolejne awanse zawodowe. Polityka kadrowa jest transparentna i sprzyjająca środowisku.

Dobre praktyki.

Zalecenia

1. Informowanie studentów o ogólnych wynikach przeprowadzanych ankiet ewaluacyjnych.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma zarówno formalny, jak i nieformalny, wynikający z bogatych kontaktów i wieloletnich relacji, charakter. Formalny zakres współpracy znajduje swój główny wyraz

w postaci ok. 20 listów intencyjnych i porozumień zawartych w latach 2013-2016 z różnego rodzaju instytucjami, organizacjami, jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami branżowymi, do których zaliczają się m.in.: Straż Graniczna, Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego, Prokuratura Rejonowa, Starostwo Powiatowe i Powiatowy Urząd Pracy w Pińczowie, Telewizja Polska S.A., organizacje pozarządowe, biura poselskie, przedsiębiorstwa prywatne, kancelarie: adwokacka i prawna, szkoły ponadgimnazjalne oraz biblioteka publiczna.

Przedmiot zawieranych umów i porozumień jest najczęściej sformułowany na wysokim poziomie ogólności, co wskazuje na ramowe i głównie deklaratywne nawiązanie współpracy, której zakres dotyczy przede wszystkim podnoszenia kwalifikacji zawodowych absolwentów, poszerzanie wiedzy studentów i umiejętności zastosowania jej w praktyce, promocji kierunku, praktyk zawodowych, opiniowania programów studiów, wspólnych projektów (np. reportaży i programów telewizyjnych – „Twój Fundusz, Twoja Szansa”, „Twoje Fundusze – Twoja Sprawa”; eventów i wydarzeń popularyzujących naukę oraz projektów edukacyjnych skierowanych do młodzieży – np. „Czyżewska Akademia Umiejętności”). Ponadto, jak wynika ze spotkania z interesariuszami zewnętrznymi, jakie odbyło się w trakcie wizytacji zakres współpracy obejmuje także konsultacje przy przygotowywaniu prac dyplomowych studentów, nieformalne uwagi do programu studiów, konsultacje i doradztwo ze strony pracowników Instytutu. Mimo szerokiej i różnorodnej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi warto doprowadzić do jej większego usystematyzowania i pogłębienia, szczególnie w procesie aktualizowania i modyfikowania oferty programowej kierunku.

Interesariusze obecni na spotkaniu podczas wizytacji wśród mocnych stron absolwentów kierunku wskazywali przede wszystkim na wysoki poziom ich wiedzy merytorycznej. Od Wydziału przedstawiciele pracodawców oczekują jeszcze większego motywowania studentów do udziału w lokalnych wydarzeniach i wolontariacie studenckim, większego zaangażowania obywatelskiego studentów oraz większej koncentracji na praktycznych aspektach wiedzy.

W ostatnich latach przeprowadzona w Instytucie Politologii została ankietyzacja pracodawców, którym zadano kilka pytań dotyczących kierunkowych efektów kształcenia zawartych w programie studiów ocenianego kierunku. Pytania dotyczyły efektów z obszaru umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście oceny ich przydatności z punktu widzenia potrzeb rynku pracy. Niektórzy respondenci zawarli w ankietach także swoje dodatkowe uwagi i sugestie dotyczące treści i efektów kształcenia. Łącznie uzyskano zaledwie kilkanaście odpowiedzi od różnego rodzaju i różnej wielkości przedsiębiorstw i instytucji aktualnie lub potencjalnie zatrudniających absolwentów politologii. Mimo dość ograniczonego zakresu, jak i skali badania samą inicjatywę należy ocenić pozytywnie i warto cyklicznie powtarzać to badanie wśród większej grupy respondentów (np. co 2 lata). Wadą jest natomiast brak raportu z tego badania czy choćby sumarycznego zestawienia wyników zawierających wnioski i rekomendacje. Trudno ocenić, czy wyniki tych badań znalazły odzwierciedlenie w modyfikacjach treści programowych lub programu studiów, bądź czy były przedmiotem głębszej dyskusji lub weryfikacji przez Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia.

Ważną grupą interesariuszy, w odniesieniu do których kierowane są działania włączające są absolwenci. Od kilku lat w Instytucie Politologii prowadzona jest ankietyzacja absolwentów, w ramach której absolwenci I i II stopnia bezpośrednio po egzaminie i obronie pracy dyplomowej oceniają wybrane elementy oferty dydaktycznej, jakość studiowania oraz infrastrukturę Uczelni. Wśród elementów, które na przestrzeni lat 2014-2017 były przez studentów oceniane relatywnie najgorzej znajdowały się najczęściej: oferta nauczania języków obcych, organizacja praktyk, wyposażenie i komfort sal dydaktycznych, doradztwo i pomoc w wyborze specjalizacji i przedmiotów. Warto natomiast zauważyć minimalny, ale stały wzrost średnich ocen we wskazanych parametrach na przestrzeni ostatnich 4 lat, co pośrednio wskazuje na skuteczność podjętych działań doskonalących i naprawczych.

Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi (w tym z absolwentami) dotyczące treści przedmiotowych i aktualizacji oraz modyfikacji efektów kształcenia mają głównie nieformalny charakter i bilateralną formę,

najczęściej w oparciu o bezpośrednie relacje i kontakty poszczególnych pracowników Wydziału Politologii z interesariuszami reprezentującymi różne instytucje i sektory. Oprócz wskazanej wyżej formuły ankietyzacji absolwentów warto zwrócić uwagę na Konwent (Radę) Przyjaciół Instytutu Politologii, który wedle założeń miał na celu skupienie kilkudziesięciu osób reprezentujących lokalne i regionalne instytucje (polityczne, samorządowe, administracyjne, pozarządowe), przedsiębiorstwa i organizacje branżowe oraz absolwentów kierunku pełniących ważne funkcje publiczne i zawodowe. Celem działań podjętych w 2013 roku, ukierunkowanych na skupienie wokół Instytutu grupy interesariuszy zewnętrznych było m.in. zbudowanie sieci kontaktów służących konsultacjom programu studiów i przebudowie programu studiów, stworzenie wewnątrzinstytutowego sposobu monitorowania karier absolwentów oraz podtrzymywanie kontaktów z absolwentami. Rezultaty tych ambitnych działań udało się zrealizować częściowo, bowiem Konwent Przyjaciół IP, jako gremium osób konsultujących programy studiów nie zmaterializował się (brak spotkań w tym gronie oraz potwierdzających je materiałów i protokołów), jednak władze jednostki nie dążyły do tego za wszelką cenę, mając świadomość, że formalizowanie tej aktywności miałoby ograniczony wpływ na skuteczność współpracy. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi (głównie organizacjami pozarządowymi i instytucjami publicznymi) przebiega także na płaszczyźnie wspólnie realizowanych projektów o różnorodnym charakterze. Oprócz praktyk studenckich wśród przykładów warto wymienić: reportaże telewizyjne, projekt „Kompetentny student – dobry pracownik”, współfinansowany ze środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Czyżyńską Akademię Samorządności (projekt edukacyjny skierowany do młodzieży), projekt „Młody Aktywny Obywatel”, akcję „Pogromcy bazgrołów”, wizyty studyjne w Sejmie RP, audycje edukacyjne w Radiu Kraków, „zawodowe czwartki” (regularne spotkania studentów z absolwentami i pracownikami wybranych firm instytucji służące wsparciu studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy), staże studenckie oraz współorganizację konferencji.

Ważną formą współpracy jest także prowadzenie części zajęć dydaktycznych przez osoby z aktualnym i bogatym zawodowym doświadczeniem praktycznym.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka odpowiedzialna za oceniany kierunek współpracuje ze znaczącą i zróżnicowaną grupą interesariuszy zewnętrznych reprezentujących głównie sektor publiczny i pozarządowy. Współpraca opiera się w głównej mierze na różnego rodzaju projektach, zarówno akcyjnych i incydentalnych, jak też działaniach prowadzonych od lat. Słabszą stroną tej współpracy jest dość ograniczony wpływ interesariuszy na zmiany w programie studiów, który opiera się w głównej mierze na indywidualnych, bezpośrednich i niesformalizowanych kontaktach. Dotychczasowa współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym i liczne kontakty stanowią doskonałą płaszczyznę do zwiększania i pogłębiania wpływu przedstawicieli otoczenia zewnętrznego na program studiów.

Dobre praktyki

Realizacja projektów edukacyjnych związanych z angażowaniem młodzieży w działania społeczne i obywatelskie – np. Czyżyńska Akademia Samorządności (projekt edukacyjny skierowany do młodzieży, realizowany przez pracowników IP, radnych miasta Krakowa i jednej z dzielnic), projekt „Młody Aktywny Obywatel” czy akcja społeczna „Pogromcy bazgrołów”.

Biuro ds. Współpracy z Absolwentami, którego celem jest ściślejsze nawiązywanie i utrzymywanie relacji z absolwentami. Do szczegółowych zadań Biura należy m.in. prowadzenie portalu absolwentów UP, promowanie oferty Uczelni skierowanej do absolwentów, inicjowanie i organizowanie imprez okolicznościowych, w tym zjazdów absolwentów, ewaluacja współpracy z absolwentami, promocja absolwentów i ich osiągnięć oraz

inicjowanie programów współpracy z absolwentami (wolontariackich, edukacyjnych, lojalnościowych). Biuro jest odpowiedzialne także za monitorowanie losów zawodowych absolwentów oraz opracowywanie raportów zawierających wyniki prowadzonych badań w celu dostosowania programów kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Zalecenia

Usystematyzowanie i pogłębienie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w procesie aktualizowania i modyfikowania oferty programowej kierunku.

Kryterium 6. Umiedzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Jednostka implementuje podstawowe założenia procesu internacjonalizacji kształcenia na wysokim poziomie, wspiera międzynarodową mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzy ofertę kształcenia w językach obcych. Jednostka prowadzi zajęcia ogólnouczelniane w językach obcych dla studentów obcokrajowców programu Erasmus+, na których mają możliwość uczęszczać również studenci Instytutu Politologii, jak również kursy fakultatywne. Studenci stacjonarni mają obowiązek wyboru co najmniej jednego kursu fakultatywnego w języku obcym. Dobrym zwyczajem jest prowadzenie obowiązkowego przedmiotu Język obcy dla celów akademickich. Od 2016/2017 Instytut Politologii uczestniczy w realizacji interdyscyplinarnego kierunku Studia niemcoznawcze i środkowoeuropejskie. Studia prowadzone są w ścisłej współpracy z Uniwersytetem Karola w Pradze. Kończą się uzyskaniem dyplomu Uniwersytetu Pedagogicznego oraz Uniwersytetu Karola w Pradze.

Mocną stroną umiedzynarodowienia programu kształcenia jest oferta zajęć w językach obcych (np.: Changes of the Contemporary Civilization, Contemporary Military Conflicts, Українські емігранти в Польщі – нові виклики, старі проблеми, Mission of the International Election Observer in a Modern Democracy). 17 pracowników Instytutu Politologii zgłosiło ponad 30 wykładów i innych zajęć dla studentów programu Erasmus w językach obcych (angielski, czeski, francuski, niemiecki, ukraiński, włoski).

Z danych przekazanych ZO PKA wynika, że oceniana jednostka podejmuje działania mające na celu aktywizację studentów i kadry naukowo-dydaktycznej do realizacji wymiany międzynarodowej, uczestnictwa w międzynarodowych programach i projektach. Jednostka ma podpisanych szereg umów z uczelniami zagranicznymi, które pozwalają na ciągłą wymianę studentów oraz kadry naukowo-dydaktycznej. Godnym podkreślenia jest czynny udział i zaangażowanie studentów nie tylko w ramach Programów Erasmus/Erasmus+ mobilność, ale również w innych projektach międzynarodowych (np. udział w badaniach, opracowywanie materiałów dydaktycznych, promowanie projektu, tłumaczenia na rzecz projektów). W okresie sprawozdawczym pracownicy IP uczestniczyli w 236 zagranicznych wyjazdach naukowych, studenci (i doktoranci) wyjeżdżali na studia, stypendia m.in. w ramach programu Erasmus/Erasmus+, DAAD, styp. rządu węgierskiego i in. Pracownicy IP prowadzą badania nie tylko na terenie UE, ale również poza (najczęściej na Ukrainie, w państwach afrykańskich (Rwanda, Tanzania). Wyniki badań i zainteresowania studiami obszarowymi przekładają się na kursy.. W ramach wykładów otwartych skierowanych do studentów,

odwiedzali Instytut wykładowcy z Włoch, Grecji, Francji, Szwajcarii, Słowacji, Ukrainy, Mołdawii istotnie wzbogacając proces nauczania o inną perspektywę poznawczą.

Na rozwój programu kształcenia na kierunku niewątpliwie wpływ ma internacjonalizacja kadry naukowo-badawczej. Zatrudniona w Jednostce kadra realizująca program kształcenia publikuje w najwyższych punktowanych czasopismach zagranicznych oraz posiada wysokie kompetencje dydaktyczne. Część kadry naukowo – dydaktycznej odbywa cyklicznie staże naukowe na uczelniach zagranicznych oraz uczestniczy w radach i stowarzyszeniach międzynarodowych. Kadra naukowo – dydaktyczna zasiada również w radach naukowych i redakcjach czasopism międzynarodowych (Remembrance and Solidarity. Studies in the 20th Century European History; Youth in Central and Eastern Europe. Sociological Studies; the European Cybersecurity Market). Efektem rozbudowanych kontaktów kadry naukowo – dydaktycznej z zagranicznymi partnerami jest również w zakresie międzynarodowych projektów badawczych.

Zdaniem studentów oferta zajęć językowych Uczelni jest bogata i odpowiada ich potrzebom. . Studenci mają możliwość wyboru zajęć prowadzonych w języku obcym.. Studenci uczestniczą w konferencjach.

Studenci mogą korzystać z programu Erasmus+, CEEPUS i MOST. Organizowany jest InfoDay dla całej uczelni dla popularyzacji wyjazdów zagranicznych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Prowadzona jest intensywna współpraca z instytucjami partnerskimi, ale również udaje się wykorzystywać wyniki tej współpracy w realizacji i doskonaleniu programu kształcenia. Ponadto efekty współpracy międzynarodowej są widoczne w wydawaniu wspólnych publikacji naukowych, w organizowaniu i uczestnictwie w międzynarodowych konferencjach naukowych, podczas których poszczególni partnerzy prezentują wyniki badań prowadzonych podczas realizacji projektów międzynarodowych oraz zdobytą wiedzę i jej implementacje praktyczne. Poziom współpracy międzynarodowej podnoszą niewątpliwie wykłady międzynarodowych ekspertów przybywających na wykłady gościnne. Studenci mają możliwość nauki języków obcych oraz uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w innych językach. Ponadto jednostka współpracuje z wieloma uczelniami na Ukrainie co zapewnia możliwość udziału w konferencjach międzynarodowych oraz w szkole letniej. Studenci mogą korzystać z programów wymiany, a Jednostka stara się zapewnić niezbędne wsparcie w tym zakresie np. organizując dodatkowe kursy jednostkowe. Mimo to nie cieszą się one popularnością wśród studentów.

Dobre praktyki

1. W ramach ocenianego kierunku funkcjonuje Międzynarodowe Centrum Naukowo-Badawcze „Mediterraneum”, realizujące stałą współpracę międzynarodową z wiodącymi ośrodkami naukowymi na świecie. Efektem powyższej współpracy jest uczestnictwo w badawczych programach międzynarodowych; uczestnictwo w konferencjach o zasięgu międzynarodowym; zdobywanie grantów na badania; współpraca z czasopismami zagranicznymi.
2. Jednostka prowadzi z Uniwersytetem Karola w Pradze podwójne dyplomowanie w zakresie ocenianego kierunku studiów Politologia.
3. Dodatkowe kursy językowe dla osób zakwalifikowanych na programy wymian.

Zalecenia.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Instytut Politologii – ramach Wydziału - znajduje się w budynku głównym Uczelni w Krakowie. Powierzchnia zajmowana przez Instytut Politologii sięga 500 m² i obejmuje: aule, sale dydaktyczne do celów wykładowych oraz konwersatoryjne. W dominującym stopniu sale dysponują własnym oprzyrządowaniem multimedialnym oraz komputerowym. Są w pełni przystosowane do celów kształcenia na kierunku oraz przyjętym profilu, tym samym pozwalają na osiąganie efektów kształcenia, przygotowanie i prowadzenie badań naukowych. Proces dydaktyczny i badania naukowe wspierają biblioteka oraz czytelnia. Ponadto na potrzeby konferencji naukowych Instytut korzysta z bazy ogólnouczelnianej (Uczelniane Europejskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Multimedialnego). Do bieżącej obsługi studentów wykorzystywany jest program Wirtualna Uczelnia. Wspólna przestrzeń dydaktyczno-korytarzowa jest objęta darmowym wifi. Uczelnia dysponuje i udostępnia studentom specjalistyczne oprogramowanie wykorzystywane w procesie nauczania, np.: SPSS (Statistical Package for the Social Sciences), LEX, Statistica. Na potrzeby dydaktyczne wykorzystywana jest platforma Moodle. W obszarze spraw socjalno-bytowych należy podkreślić dysponowanie przez uczelnię stołówką oraz kompleksowymi rozwiązaniami, np. szlakami komunikacyjnymi zapewniającymi drożność i swobodny dostęp. Studenci z utrudnieniami ruchowymi oraz niepełnosprawni mogą czuć się w pełni zintegrowani w zakresie zapewniania dostępu do pomieszczeń oraz księgozbioru, multimediiów. Nauczyciele akademicki dysponują własnymi pomieszczeniami pracowniczymi, ich wyposażenie w pełni zaspakaja potrzeby obsługi bieżącej studentów i procesu dydaktycznego. Praktyki studenckie są organizowane w miejscach właściwych z uwagi na cele nauczania, opiekunowie studentów oraz realizowane zadania wzmacniają kompetencje studentów i finalny efekt nauczania. Pomieszczenia utrzymane są w należyтым stanie technicznym i sanitarnym, zapewnione jest bezpieczeństwo fizyczne oraz sanitarne.

7.2.

Studenci mogą korzystać z bibliotek instytutowych oraz ogólnej. Łączny księgozbiór sięga kilkudziesięciu tysięcy pozycji, książki politologiczne oraz wspomagające proces kształcenia na kierunku i w obszarze nauk społecznych stanowią poczesną pulę. Biblioteka gromadzi książki w językach obcych, w tym, co jest szczególnie ważne i przydatne w naukach o polityce – w języku angielskim, rosyjskim, niemieckim, włoskim, francuskim. Są one merytorycznie powiązane z nauczanymi treściami, są aktualne. Uczelnia zapewnia dostęp do pozycji literatury rekomendowanej w kartach przedmiotu, wykorzystywanej do prac etapowych i dyplomowych, także do badań naukowych. Wielkość księgozbioru zaspakaja potrzeby grona studiujących. Książki wydawane są w wydawnictwach renomowanych: Cambridge University Press, Taylor & Francis Group, Routledge, Harper Perennial, Palgrave Macmillan, Princeton University Press, Osprey, Penguin Books, niemieckim, Dietz Verlag, Âyza, Èksmo, Ve če, Izdatel'stvo AST, Società editrice il Mulino. Biblioteka pracuje w godzinach dogodnych studentom, księgozbiór podręczny i wypożyczany jest łatwo dostępny. Biblioteka zapewnia dostęp do prenumerowanych czasopism politologicznych, do tygodników, gazet. Można korzystać z reportaży społeczno-

politycznych, filmów edukacyjnych w sali multimedialnej. Studenci mają nieograniczony dostęp do elektronicznych źródeł informacji: IBUK Libra, LEX Sigma, NASBI.pl, Wirtualna Biblioteka Nauki. Biblioteka jest czynna w dogodnych terminach. Do dyspozycji studentów są trzy miejsca o przeznaczeniu czytelnianym, przy czym ich stan techniczny oraz powierzchnia są silnie zróżnicowane. Najlepsze warunki oferuje czytelnia wydziału oraz uniwersytecka.

7.3.

Wydział i Instytut w ramach działań bieżących oraz strategicznych tj. powiązanych z uruchamianiem kolejnych kierunków i poziomów kształcenia, nowych ścieżek dydaktycznych czy na potrzeby bieżące, dokonuje przeglądu i uzupełnień stanu i zasobów infrastrukturalnych. Te działania kontrolne dedykowane samodoskonaleniu są ujęte w system zapewnienia jakości, uczestniczą w nich pracownicy, studenci. Nadzór nad zasobami jest wieloaspektowy, odnosi się do różnych składników (sale, książki, czasopisma, pracownie). Widoczna jest refleksja nad ustaleniami wewnętrznej ewaluacji, stąd w planach na najbliższe lata można wyczytać zamiar doposażenia pokoi pracowniczych i pracowni multimedialnych, pozyskanie lokali na centra badawcze, wzbogacenie redakcji czasopisma oraz lepsze wyposażenie biblioteki w czytniki e-booków.

Studenci nie uczestniczą w ocenie infrastruktury w sposób regularny np. wypełniając badania ankietowe dotyczące wyposażenia sal, ostatnio w 2015 zostały przeprowadzone badania dotyczące tej oceny wybranych aspektów pracy Dziekanatów, Instytutów, Bibliotek i Działów w Uczelni. Biblioteka Wydziału była oceniana najgorzej w kategorii informacji elektronicznej, ale zdecydowanie przeważały pozytywne oceny we wszystkich aspektach.. Podobnie pozytywnie oceniana była Biblioteka Główna. Na spotkaniu z ZO studenci zwrócili uwagę na możliwość bezpośredniego zgłaszania zapotrzebowania dot. księgozbioru w rozmowach z pracownikami biblioteki.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział wraz z Instytutem dysponuje należytą infrastrukturą dydaktyczno-badawczą niezbędną w realizacji procesu kształcenia oraz osiągnięcia założonych efektów. Stan techniczny oraz sanitarny nie budzą zastrzeżeń. Obiekt jest przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych, zaspakaja potrzeby spędzania czasu wolnego, życia studenckiego oraz studenckiej działalności samorządowej i naukowej. Zasoby biblioteczne oraz wspomagające są powiązane z kierunkiem studiów oraz obszarem nauk społecznych i humanistycznych. Na przestrzeni minionego okresu objętego oceną widoczna jest poprawa. Wynikają one z samodoskonalenia, a także zaspakajania potrzeb studentów, mimo iż w tym zakresie wymagany jest dalszy rozwój.

Dobre praktyki

Zalecenia

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Na spotkaniu z ZO studenci podkreślili wsparcie ze strony nauczycieli akademickich, z którego można korzystać za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz bezpośrednio w trakcie spotkań. Wsparcie przybiera formy m. in. Konsultacji, w których studenci chętnie biorą udział podczas dyżurów. Studenci korzystają z pomocy opiekuna roku, który jest pośrednikiem między starostami a nauczycielami akademickimi. Zajmuje się on m.in. ustalaniem harmonogramu zajęć, informowaniem o konferencjach i konkursach a także dopisywaniem na dodatkowe kursy. Dla opiekunów przygotowano dokument „co opiekun wiedzieć powinien” zawierający m.in. prośbę o przedstawienie regulaminu, informacji o kontakcie z pracownikami, lektoratami, systemie stypendialnym, możliwych aktywnościach studenckich i programach wymiany. Każdy rocznik ma swojego starostę. Ponadto studentów wspiera sekretariat, który umożliwia kontakt z nauczycielami akademickimi. Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu ZO pracownicy są bardzo pomocni. Studenci korzystają z dziekanatu, godziny otwarcia dziekanatu, jak i sekretariatu odpowiadają ich potrzebom. W kwestii pomocy materialnej pomaga Biuro ds. studentów, które wspiera w składaniu wniosków. Studenci mogą ubiegać się o stypendia socjalne, naukowe czy dla osób z niepełnosprawnościami.

Wsparcie w osiąganiu efektów kształcenia zapewnia pełnomocnik ds. praktyk, który pomaga studentom w poszukiwaniu miejsca praktyk. Potwierdzeniem zrealizowania praktyk jest wypełniony dziennik praktyk, który na spotkaniu jest omawiany z pełnomocnikiem. Informacje o procedurze z tym związanej są także na stronie internetowej, a pełnomocnik tworzy swoją listę sprawdzonych instytucji w których można realizować te praktyki. Oprócz rozmowy na zakończenie tego procesu nie ma instytucjonalnych sposobów ewaluacji praktyk. Studenci z niepełnosprawnościami, których na studiach I i II stopnia łącznie jest 4 korzystają ze wsparcia Biura ds. Osób Niepełnosprawnych. Każdy wniosek o stypendium specjalne jest kierowany przez Biuro, a załącznikiem do niego jest kwestionariusz rejestracyjny. Pracownicy informując o związanych z rodzajem i stopniem niepełnosprawności uprawnieniach i możliwości do uzyskania pomocy. Biuro organizuje także spotkania dla studentów I roku, podczas których przedstawia swoją ofertę skierowaną do osób z niepełnosprawnościami. Każda zarejestrowana osoba dostaje informacje o formach wsparcia bądź działaniach na rzecz osób z niepełnosprawnościami na terenie Krakowa. Pracownicy Biura organizują spotkania w liceach albo ośrodkach szkolno-wychowawczych, przedstawiając możliwości studiowania na Uczelni. Do osiągania lepszych efektów kształcenia studentów motywuje możliwość uzyskania stypendium rektora za dobre wyniki w nauce. Oprócz tego studenci mogą ubiegać się o nagrodę studenta miesiąca bądź studenta roku – jest ona przyznawana za aktywność wykraczającą poza program studiów np. działalność w radiu, gazetce uczelnianej czy aktywny udział w konferencjach przez Biuro Karier. Studenci samodzielnie mogą się zgłosić do konkursu, a wnioski są rozpatrywane z udziałem przedstawiciela studentów. Instytut przyznaje nagrody w „Konkursie na najlepszą pracę magisterską”. Kryteria według których jest oceniania to: oryginalność tematu, konceptualizacja problematyki badawczej i jej zgodność z reprezentowaną dyscypliną naukową, samodzielnie opracowanie narzędzi badawczych i pracochłonność zastosowanej techniki badawczej, źródła pracy, prawidłowa weryfikacja hipotez i oryginalność wniosków. W ostatniej edycji konkursu nie zostało przyznane I miejsce.

Studenci wizytowanego kierunku mogą korzystać z dodatkowych projektów i realizować certyfikaty w ramach studiów. Niektórzy obecni na spotkaniu z ZO brali udział w projekcie „Podaj dłoń” realizowanym na Słowacji przez 3 dni, który przybliżał sytuację uchodźców i wskazywał mechanizmy pomocowe skierowane do tej grupy. Studenci mogą korzystać z Centrum Kształcenia Nauczycielskiego i za dodatkową opłatą zdobyć uprawnienia

nauczycielskie. Realizacja niektórych fakultetów wiąże się z uzyskaniem dodatkowych certyfikatów: tak było z zajęciami dotyczącymi infrastruktury i sektora publicznego Unii Europejskiej. Uczelnia dofinansowuje wyjazdy studentów m. in. do instytucji państwowych w Warszawie.

Na dodatkowe szkolenia i warsztaty (np. „Proces rekrutacji jak wykorzystać tę szansę”, „Praca w środowisku korporacyjnym”) zaprasza studentów także Biuro Karier. Ponadto prowadzi serwis pracodawca – student, umożliwiający zamieszczanie ofert pracy i staży (w momencie wizytacji aktywnych było 122 ofert pracy). Za prowadzenie badań dotyczących losów absolwentów odpowiada Biuro Współpracy z Absolwentami. Ankietę za 2016 rok wypełniło 24 osoby. Biuro powstało także po to, by nawiązywać relacje z absolwentami i podtrzymać kontakt np. organizując zjazdy i bale absolwentów.

Studenci mają świadomość możliwości skorzystania ze zindywidualizowania swojego toku studiów przez wnioskowanie np. o ITS, jednak nie korzystają z tego, bo nie widzą takiej potrzeby.

Na wizytowanym kierunku działa Koło Naukowe Studentów Instytutu Politologii. Koło organizuje spotkania i wyjazdy związane z kierunkiem studiów – np. wyjazd do Parlamentu Europejskiego, wizyta w polskim Parlamencie, spotkanie z weteranem z Afganistanu, spotkanie z kandydatem na prezydenta Krakowa. Studenci zrzeszeni w Kole brali udział w konferencjach w Polsce i na Ukrainie np. w Sumach czy Nieżynie i publikowali artykuły np. w „Rynek, społeczeństwo i kultura”. Ponadto uczestniczyli w międzynarodowej letniej szkole na Ukrainie, w której brali udział także studenci z uczelni ukraińskich – oprócz paneli nt. systemu politycznego i gospodarki, wzięli udział także w wycieczce do Kijowa, zwiedzając tamtejsze placówki państwowe. W ramach programu „Witamy przemiany w rejonie” Fundacji dla demokracji został złożony wniosek o dofinansowanie projektu utworzenia stowarzyszenia przy Uniwersytecie w Nieżynie. Konkurs zostanie rozstrzygnięty w marcu. Ponadto studenci mają możliwość zrealizowania certyfikatu na obserwatora krótkofalowego OBWE.

Studenci Instytutu tworzą pismo – „Beton Akademicki”, który ukazuje się co dwa miesiące. Ukazało się już 50 numerów, które są drukowane ale także dostępne w wersji elektronicznej na kanale koła w portalu społecznościowym. Za działalność w Kole naukowym bądź w „Betonie Akademickim” można uzyskać dodatkowe punkty do stypendium za najlepsze wyniki w nauce.

Na poziomie uczelni działa Zarząd Samorządu Studentów, który m. in. odpowiedzialny jest za wydarzenia kulturalne, wsparcie studentów np. pomagając z pisanem podań czy zapraszając na kursy wychowawców kolonijnych. Przedstawiciele studentów są w Radzie Instytutu.

Oferta Biura Karier dla studentów UP jest dość szeroka i różnorodna. Obejmuje takie formy wsparcia studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy, jak szkolenia, warsztaty, eventy, targi pracy, pośrednictwo pracy (w tym praktyk i staży) czy poradnictwo zawodowe. Studenci mają także możliwość udziału w projektach finansowanych z UE za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Oferta Biura Karier jest jednak ofertą ogólną, skierowaną dla wszystkich kierunków. Warto natomiast docenić także działania prowadzone przez jednostkę odpowiedzialną za oceniany kierunek, jak np. „Zawodowe czwartki, czyli co po studiach?”, czyli regularne spotkania studentów z absolwentami i pracownikami wybranych firm instytucji służące wsparciu studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy

8.2.

W 2015 zostały przeprowadzone badania dotyczące oceny wybranych aspektów pracy Dziekanatów, Instytutów, Bibliotek i Działów w Uczelni. Najwięcej ocen bardzo wysoko mają aspekty takie jak: rzetelność (36,6%) i kultura osobista (32,5%). Najwięcej ocen bardzo nisko mają aspekty: godziny otwarcia (18,1%), informacja elektroniczna (14,2%) i poszanowanie studenta (12%). Ponieważ badanie to ma już trzy lata część przedstawionych w nim wniosków jest już nieaktualna. Jednostka nie prowadzi regularnych badań dotyczących oceny systemu motywowania studentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Pozytywnie należy ocenić system wsparcia oraz motywowania studentów przez nauczycieli akademickich, zachęcanie do udziału w dodatkowych konkursach i aktywnościach oraz nagradzanie jej np. w ramach konkursu na studenta miesiąca. Studenci nie mają możliwości wyrażenia swojego zdania na temat funkcjonowania pracy dziekanatu lub sekretariatu w regularnych ankietach, zostało przeprowadzone tylko ogólne badanie w 2015 roku. Studenci jednak korzystają z możliwości przekazywania informacji w trakcie posiedzeń Rady Instytutu. Ponadto studenci mogą korzystać ze wsparcia opiekuna roku, opiekunów praktyk oraz Biura Karier. Na wizytowanym kierunku działa Koło Studentów Instytutu Politologii, a studenci publikują w czasopiśmie „Beton Akademicki”. Oferta Biura Karier skierowana do studentów zawiera kluczowe formy w zakresie wsparcia niezbędnego do skutecznego wejścia na rynek pracy. Zakres tej oferty jest także uzupełniany przez działania prowadzone na poziomie Wydziału Politologii.

Dobre praktyki

1. Dokument dla opiekunów poszczególnych lat zawierający najważniejsze informacje.
2. Regularnie organizowane spotkania z pracodawcami pt. „Zawodowe czwartki, czyli co po studiach?”.

Zalecenia.

Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
- za zasadne uważa się powołanie w ocenianej jednostce komisji ds. jakości kształcenia; - plan studiów I stopnia niestacjonarnych nie zawiera podziału na semestry; - wykaz literatury przy poszczególnych przedmiotach jest nierówny i czasami przekracza realne możliwości ich realizacji; - zaleca się sformalizowanie współpracy z pracodawcami; - korekty wymaga zmiana nazwy specjalności „Administracja samorządowa i praca socjalna”; - zaleca się skorygowanie przydziału punktów ECTS dla seminariów dyplomowych;	- na Wydziale Politologii powołano Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Zespoły Kierunkowe ds. Jakości Kształcenia; - plany studiów I stopnia prowadzonych w formie niestacjonarnej uwzględniają podział na semestry; - w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia określono procedury dotyczące systematycznych przeglądów programów kształcenia, których elementem jest analiza i aktualizacja kart kursów, sylabusów. W ocenie Zespołu PKA zarzut ten należy podtrzymać, gdyż w toku bieżącej oceny także zidentyfikowano powyższe zastrzeżenie, a zatem podejmowane działania nie są w pełni skuteczne; - współpraca z pracodawcami została sformalizowana w formie umów o współpracy, które obejmują konsultację programów kształcenia;

- zaleca się weryfikację i wprowadzenie stosownych korekt i uzupełnień do sylabusów; - poprawa warunków funkcjonowania Instytutu Politologii; - skład Senatu jest niezgodny z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.	- przegląd infrastruktury jest dokonywany systematycznie; stan infrastruktury podlega ocenie studentów i absolwentów, którzy zgłaszają uwagi i zastrzeżenia. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia nie jest skuteczny w obszarze przeglądu bazy materialnej, gdyż nie prowadzi do zaspokojenia potrzeb zgłaszanych przez poszczególne grupy interesariuszy, w tym także usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości we własnym zakresie oraz przez Zespół Oceniający PKA; - w toku wizytacji uzyskano informację, iż zarzut dotyczący składu Senatu został usunięty. W odniesieniu do wyników bieżącej oceny PKA uznać należy, że pomimo, iż nie wszystkie działania podjęte w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia okazały się skuteczne, wizytowana jednostka na ogół dostosowała się do uwag i zaleceń wskazanych przez ZO podczas poprzedniej oceny na kierunku. W ocenie ZO zwrócenia uwagi wymaga kwestia skuteczności podjętych czynności, szczególnie w obszarach, w których Zespół ponownie dostrzegł uchybienia i nieprawidłowości wpływające na jakość kształcenia, które omówiono w powyższej części tabeli.
--	---

Sporządził na podstawie raportów cząstkowych

dr hab. Krzysztof Szewior